

DIEVO TAUTA dabartiniame pasaulyje

II Vatikano susirinkimo dokumentus perskaičius

K. SILINIS

II Vatikano susirinkimo dokumentai. I dalis. KONSTITUCIJOS. Leidinių serijos "Krikščionis gyvenime" pirmoji knyga. Vertė prel. Vytautas Balčiūnas ir Antanas Tamošaitis, S. J. Kalbą tikrino Vladas Kulbokas. Ilustravo Telesforas Valius. I leido "Krikščionis gyvenime" 1967. Spaudė Lietuvos Enciklopedijos spaustuve Bostone. Knyga kietai įrišta, 278 psl., kainą \$3.50, gaunama ir "Drauge".

Krikščioniškas vertybes dažnai užgožia kasdienybė, kuri yra viena didesnių mūsų priešų. Kasdienybėje nuostabūs dalykai praranda savo žavumą ir patrauklumą. Ir visos vertybės tik pažinimo šviesa atskleidžia savo didybę.

Dabarties kartos ir krikščioniškoji tiesa

Mes turėtume nuolatos domėtis tikėjimo dalykais, geriau ir išsamiau pažinti amžinąsias tiesas ir Bažnyčios gyvenimą bei vis pilniau gyventi, nes esame mistinio Kristaus Kūno nariai.

"Krikščioniškoji tiesa yra lyg sėkloje slypinti gyvybė. Ji atsiskleidžia palaipsniui, kartu su kylančia žmogaus kultūra. Ją vis brandesnė Bažnyčia perduoda naujoms kartoms" (II Vatikano susirinkimo dokumentai, 9 psl.). Šioms kartoms palengva atsivertų akys, jei jos panorėtų, ir tarp daugelio dalykų mūsų kartos pamatytų, kad ir pilkoje kasdienybėje slypi didelė vertybė, galinčios ne tik šio gyvenimo našatę palengvinti, bet ir su amžinybe tvirtiau susieti. Šiomis krikščioniškomis vertybėmis mus sudominti bando "Krikščionis gyvenime" redaktoriai ir leidėjai, kurie sutelkę mokslines pajėgas paruošė ir paskleistą lietuvių tarpe krikščioniškosios minties knyga. Jie knygų seriją pradėjo II Vatikano susirinkimo dokumentais. Jau išleido pirmąjį tomą, kuriame yra svarbiausi aktai — konstitucijos. Antroje dalyje bus dekretai ir pareiškimai, trečiajame — kiti dokumentai ir įžvalgos Vatikano antrojo visuotinio Bažnyčios susirinkimo apibūdinimas bei išsamus dalykinis visų trijų tomų turinys. Po jų eis atskirų autorių veikalai įvairiomis temomis.

Pirmajame II Vatikano susirinkimo dokumente, I dalis, KONSTITUCIJOS. Leidinių serijos "Krikščionis gyvenime" pirmoji knyga. Vertė prel. Vytautas Balčiūnas ir Antanas Tamošaitis, S. J. Kalbą tikrino Vladas Kulbokas. Ilustravo Telesforas Valius. I leido "Krikščionis gyvenime" 1967. Spaudė Lietuvos Enciklopedijos spaustuve Bostone. Knyga kietai įrišta, 278 psl., kainą \$3.50, gaunama ir "Drauge".

Šiame numeryje:

- Dievo apreiškimas.
- Dievo tauta dabartiniame pasaulyje.
- Žmogus kūrėjas Expo 67 parodoje.
- Naujas Anatolijaus Kairio vienašlaitis.
- Lazdynų Pelėda (pabaiga).
- Kalėdos Paryžiuje.
- Patrice de la Tour du Pin elėbraščiai.
- Žvelgiant į Algimanto Kezio, S.J. penktąją parodą Jaunimo centre.
- Kultūrinė kronika.
- Nauji leidiniai.

rinkimo dokumentų tome kalbama apie Bažnyčią, vadinamą Dievo tautą, Dieviškąjį apreiškimą, pateikiami bendrieji dėsniai šventajai Liturgijai atnaujinti ir ugdyti, parodoma Bažnyčia dabartiniame pasaulyje. Nors pastoracinė konstitucija "Bažnyčia dabartiniame pasaulyje" yra sudėta iš dviejų dalių, bet jos sudaro vieningą visumą. Ji vadinama "pastoracinė" dėl to, kad, atsižėmęsi į doktrinos dėsnius, siekia išreikšti Bažnyčios santykius su pasauliu ir dabarties žmonėmis. Iš tikrųjų nei pirmoje dalyje nestinga pastoracinio siekio, nei antroje doktrinos.

Pirmoje šios pastoracinės konstitucijos dalyje Bažnyčia išdėsto savo mokslą apie žmogų bei jį supantį pasaulį ir apie jos santykius su abiem jais. O antroje dalyje Dievo tauta iš arčiau pažvelgia į įvairias dabarties gyvenimo ir žmonių bendruomenės puses, ypač į klausimus ir reikalus, kurie dabar atrodo opesni, kaip pvz. žmogaus asmens vertybė, ateizmas, kultūros padėtis dabartiniame pasaulyje, ūkinis - visuomeninis gyvenimas, politinės bendruomenės gyvenimas, tarpautinės bendruomenės kūrimas.

Bažnyčia ir gyvenimas

Visas II Vatikano susirinkimo dokumentų pirmas tomas sklandžiai išverstas bei gražiai išleistas (malonu jį rankas paimti ir skaityti), bet ypač intriguoja pastoracinės konstitucijos "Bažnyčia dabartiniame pasaulyje" abi dalyse, nes jose plačiai ir giliai nagrinėjami Bažnyčios ir žmogaus klausimai bei Dievo tautos santykiai su kultūra ir naujuoju humanizmu, kuris "savo idealą mato vispusiškai išvystytame, tauriai ir dailiai pasireiškiančiame žmogiškume, kuris sau skina kelią į vis tobulesnę būtį. Tačiau šis kelias aukštyn nėra koks nors priartėjimas prie atgamtinio Kūrėjo, o tėra kopimas prie vis didesnio savęs tobulinimo, nes humanistas laikosi Sofoklio žodžio, 'daug yra galingo, bet nėra nieko galingesnio už žmogų'. Tikėdamas į žmogaus galinumą bei autonomiškumą, humanistas sau reikalauja laisvės, leidžiančios jam nekludomai išsirutulioti į stiprią bei harmoningą asmenybę. Visas gyvenimas jam yra kopimas laiptais, kurie savo viršūnę turi žemiau metafizinėse debesų". (Iš Juozo Ereto paskaitos "Krikščionis ir kultūra", skaitytos lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavime Chicagoje 1961 metų rudenį, tilpusios L. K. M. A. Suvažiavimo darbų V tome, Roma, 1964 m., 77 psl.)

Bet naujas krikščionių humanizmas "teig'a save ir savo uždavinį šiame pasaulyje. Dėl to žemė jam nėra kokia nors laiko bei erdvės supančiota skeveldra, o organiška dalis viską apimančios visatos, teikiančios

Sandro Botticelli (italas. 1445-1510)

Užgimimo Kristaus garbinimas

visoms savo dalims vertę bei kilnumą. Ir žmogus ne tik sugeba tinkamai įvertinti žemę bei jos gėrybes, bet ir pajėgia visa tai įprasminti atsidavimu Kūrėjui, iš kurio viskas plaukia ir į kurį viskas grįžta. Iš to savaimingai plaukia ir naujasis humanizmas, teigias žmogų ir Dievą, apimęs laiką ir amžinybę, žemę ir transcendentinį pasaulį — vienu žodžiu; tą visumą, kurioje žmogus nepasmerkia savęs pasilikti nors dailiu, bet apribotu fragmentu, o gali išaugti į pilnutinę esybę, į vispusišką asmenybę" (ten pat 80—81 psl.).

Netvarkos reiškiniai

Pažangos sukurtame naujame žmoguje taip pat yra gili netvarkos reiškinys. Tačiau nors ši netvarka ir labai būtų pilna pavojų, ji nėra tokia, kad duotų pagrindo kraštutinių pesimistų nusiminimui arba neveliklių rezignacijai. Pasaulis gali ir turi būti gražintas į pirmąsias tų darnumą, kuris buvo Tvėrėjo

planuose nuo pat pradžių, kai jis savo paties tobulybės perdavė tvartinajai (plg. Eccl. 16, 25-26). Giliausias šios vilties pavirsdas glūdi Kalėdų paslapyje: Kristus, žmogumi tapęs Dievas, visokio darnumo šaltinis, aplanko savo kūrinius. Kaip galėtų tvarinys nusivilti pasauliu, jei pats Dievas jį nenusivilia, jei Dieviškasis Zodis, per kurį buvo visa padaryta, tapo kūnu ir gyveno mūsų tarpe, kad pagaliau apsiereiktų jo, kaip Tėvo Viengimio Sūnaus garbė (plg. Jon. 1. 3)? Bet ar galėtų visatos Tvėrėjo ir Atnaujintojo garbė suspindėti tokiam pasaulyje, kuris būtų pastatytas ant neišvengiamo prieštaravimo ir netvarkos?

Pesimizmo ir nevelklios rezignacijos krikščionys niekada negalės priimti, nes tai prieštarauja krikščioniškai žmogaus sąvokai.

Bet pirma, negu žmogus sudarė a škią sąmonę to žmogišką prigimtį atitinkančio tobulo darnumo, kuriuo pasižymi Kristus

Madona su Kūdikiu

(Italų mokykla apie 1475 m.)

būvimas pasaulyje, jis savo paties dvasioje, kuri yra Dievo Dvasios paveikslas, galėjo pastebėti vienijantį ryšį, kuris iš vidaus jungia vieną daiktą su kitu. Prie šios laimingos sintezės, iš tikrųjų, priėjo jau senieji Atėnų ir Romos filosofai, gi su didesniu aiškumu krikščioniškosios filosofijos žibintai, kurių tarpe šv. Augustinas ir šv. Tomas Akvinietis.

Technika, vienybė ir darnumas

Kiekviena atveju, pati viena technika yra nepakankama pripažinti ir išvystyti tą vienybę ir darnumo dieviškąjį daigą, slypintį daiktuose. Yra šiandien apsiereiktas kūrėjas, kuris mano gail, bent metodiškai, atsiriboti nuo tiesos, veikdami taip, tarsi dvasia neegzistuoja, neturėtų n'eko duoti, jai užgindami net priėjimą prie laboratorijų ir jos dalyvavimą tyrimuose. Persisunkę materializmu ir jushumu, jie klausimo išsprendimo laukia iš savo įrankių ir apskaičiavimų, iš tikslaus faktų stebėjimo, reiškinų patikrinimo ir išorinio jų koordinavimo. Kiti nors prileidžia tam tikrą ryšį, bet, anot jų, tik logišką, panašiai kaip matematikos santykius, įsivaizduodami, kad pasaulio tvarka, nors išjungta iš dvasios vadovavimo galėtų klestėti atskirų dalių fiziniu sutvarkymo dėka, tarsi milžiniška skaičiavimo mašina.

Tokia nuomonė yra nepagrįsta, ir pats mokslas ją sugriautų, jei filosofijos neužtektų įrodyti. Dvasios būvimas žmogiškose ve'ksmuose yra nepaiegiamas, ir jos liudijimas pasaulyje negali būti nutildomas kitaip, kaip tik iš anksto priimtais nusistatymais ir prietarais: tai yra liudijimas apie vienybę, tvarką, darnumą, plaukiantį iš Dievo, be kurio ir matematikos formulės, moksluose taikomos, neatvaizduotų tikrovės.

Pagal tai, dvasia ir darnumas yra vienas antro tarpusaviai liudinkami: kaip dvasios pilnybė visuomet atsilieps darnumo pilnybę, taip kiekvienas nesutartimas, kur jis neapsireiktų — mokslo, mene, gyvenime — parodo kokią nors klūtį jos pilnam išsiskleidimui.

Gvildenant kai kurias opesnes problemas, Vatikano antrojo visuotinio Bažnyčios susirinkimo tėvai pareiškė: "Jei žodžiais laikinųjų dalykų auto-

Kertinė Parasė

DIEVO APREIŠKIMAS

Dievas yra absoliuti Dvasia. Mūsų pojūčiams neprieinamas ir neapčiuopiamas. Kas nori savo pojūčiais patirti Dievą esant, tas prieštarauja pats sau. Pojūčiais patirtieji dalykai priklauso medžiaginei plotmei. O Dievas yra gryna Dvasia. Todėl norintieji pajusti Dievą savo akimis arba apčiuopti savo rankomis nori, kad Dievas būtų medžiaginis, o ne dvasinis. Tokius iš medžiagos padirbtus dievus turi stabmeldžiai. Bet tik dėl to mes jų ir nelaikome dievais, kadangi jie yra medžiaginiai.

Dievo pojūčiams neprieinama tradicinė teologija įprasta išreikšti posakiu: "Deus absconditus" — "Pasislėpęs Dievas".

Tačiau ir pasislėpęs Dievas gali mums apsiereikti, jei ne savo esme, tai bent savo veiksmis. Kūrėjas gali reikštis savo kūrinia's. Nors, tiesa, kūriniai yra tik dalinis kūrėjo atskleidimas. Kūrėjas savo kūrinuose atsiskleidžia ne savo esme, bet savo galia. Kūriniai kalba apie savo kūrėją yra ženklinė kalba. Todėl ir Dievo apsiereikimas kūrinuose yra ne tiesioginis (esmiškas), bet ženklinis (analogiškas).

Pirmas Dievo apsiereikimo būdas glūdi visatos kūryboje. Visata yra Dievo rankų darbas. Mes joje esame. Mes ją supamės. Mes esame visatos mažda dalelytė. Kas mato visatą — mato Dievo kūrybą, o netiesioginiai per ją mato savo protine galia ir patį Dievą — visatos Kūrėją. Dėl to didieji visatos mokslininkai, kaip Niutonas, Kopernikas, Laplasas ir daug kitų, buvo taip tikri Dievo būvimu, kaip ir patys savo egzistavimu.

Antusias Dievo apsiereikimo būdas yra jo idėjinė kalba. Išreikšta pranašystėse. Pranašai buvo tie žmonės, kuriems Dievas jų kalbamuoju būdu perteikė savo valią. Mozei Dievas bylojo iš simboliškos ugnies (degančio krūmo), pasisakydamas, kad jis esąs Būtis savvyje ("Aš esu, kurs esu" — Exod. 3:14) ir apreiškė savo valią, kaip išrinktoji tauta turi elgtis savo kasdienos gyvenime ir liturgijos metu.

Dievas apreiškė idėjinę mintis dar visai eilei ir kitų Seno Įstatymo pranašų: Izaui, Jeremijai, Ezakieliui, Danieliui, Barukui, Ozejui, Joelui Amosui, Abdijui, Jonai, Mikėjui, Naumui, Abakukui, Sophonijui, Agėjui, Zacharijui, Malachijui. Per tūkstančius metų Dievo apsiereikimas žodžiu liko užrašytas į šventąsias knygas, kurias mes turime iki šių dienų Švento Rašto vardu.

Pats didžiausias ir žmoniškos

atžlgiu pagrindinis Dievo apsiereikimas įvyko, kai antrasis Dievo Asmuo įsikūnijo Jėzuse Kristuje. Čia Dievas jau ne žodžiu, ne simboliškai ar vaizdais apsiereikia žmonėmis, bet savo realiu būvimu žmogaus prigimtyje.

Tiesa, ir Jėzaus Kristaus asmenyje mes negalime apčiuopiamai regėti jo Dievystės, tačiau jo dieviškąja galia padarytais stebuklais negyvoj ir gyvoj gamtoj, ypač kitų iš mirusiųjų prikėlimu ir pačio iš numirusių prisikėlimu, mes suvokiame Jėzaus Kristaus Dievystę. Ji yra paslėpta žmogiškos prigimties priedangoje. Tačiau ji spinduliuoja kiekviename jo skelbiamos Naujienos (Evangelijos) žodyje, kiekvienu įvykdyto stebuklo galioje. Ypač ji spinduliuoja Jėzaus Kristaus iš numirusių prisikėlime.

Pagaliau Dievas apsiereikia mums, pasilikdamas savo įsteigtoje Bažnyčioje. Jis lieka Bažnyčioje realiai dvasine sakramentu galia. Jis lieka Bažnyčioje šventosios Dvasios veikimu mokomąja galia. Nors Dievas yra visur savo tveriamąja ir išlaikomąja (apvaizdine) galia, bet jis yra savo įkurtoje Bažnyčioje ypatingo būdu — realia malone, kurią jis teikia visiems, kurie pr imdinėja jo įsteigtus ir Bažnyčioje paliktus sakramentus.

Taigi Deus absconditus nepasiliko visai pasislėpęs. Jis vis skleidėsi, palaipsniui skleidėsi, kol galutinai pasiliko tarp mūsų realiai Bažnyčioje. Iš karto jis pasireiškė pasaulio sutvėrimu, vėliau žodiniu bylojimu ir, pagaliau, realiu savo įsteigtoje Bažnyčioje pasilikimu.

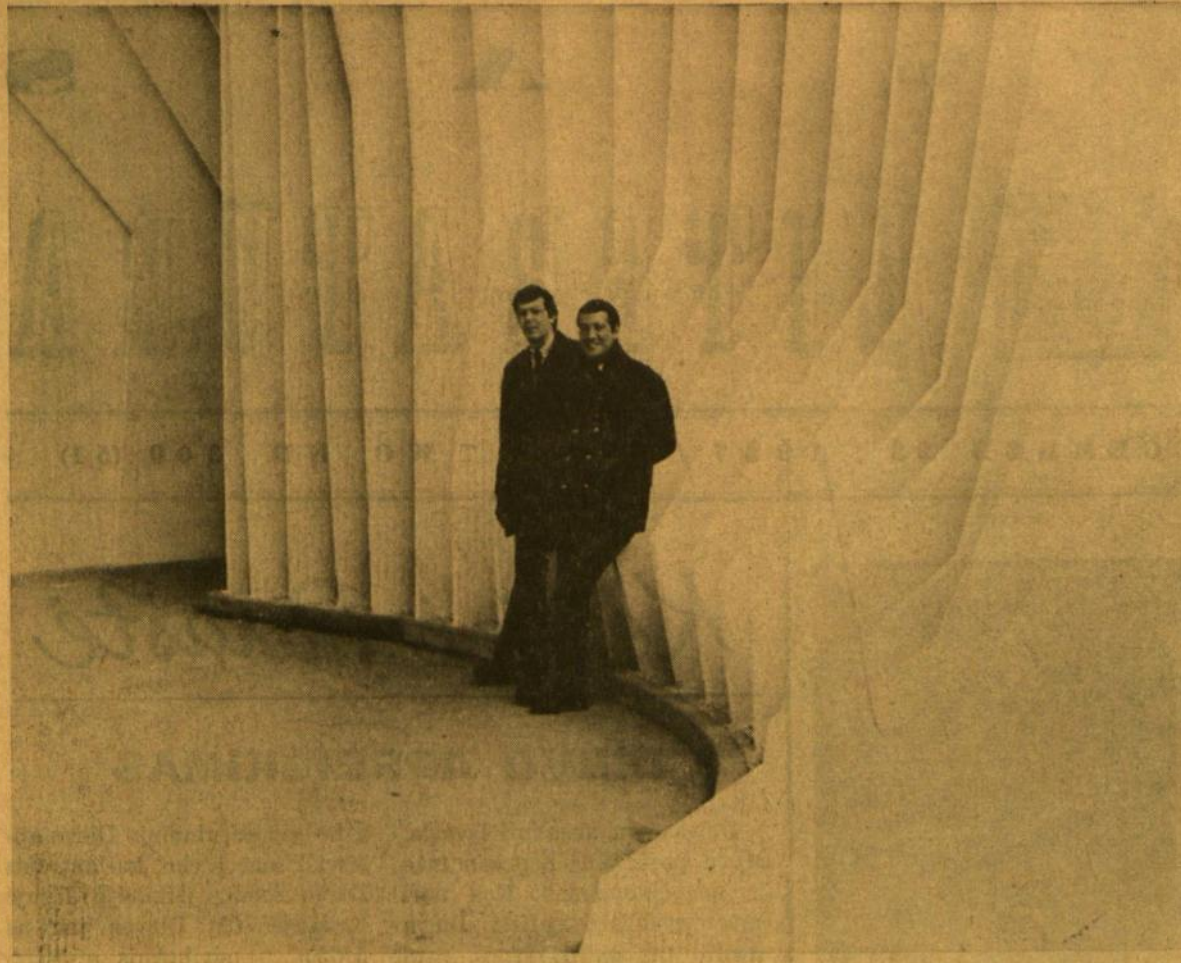
Kalėdų šventės ir yra ne kas kita, kaip Dievo apsiereikimo garbinimas. Tai nėra vien prisiminimas istorinio fakto, kad Jėzaus Kristaus asmenyje Dievas įsikūnijo ir tapo žmogumi tam tikru istoriniu laiku Palestinos žemėje. Tai nėra minėjimas buvusio istorinio fakto, kaip kad mes minime įvairius kitus istorinius įvykius. Bet tai yra atsisgręžimas į Dievą, esantį tarp mūsų. Tai yra atvėrimas mūsų sielos su kvietimu, kad jis ateitų pas mus realiai — sakramentine malone, kad jis padėtų mums tapti tuo, ko mes siekiame, kad padėtų mums realizuoti dvasiniais, nepaisant mūsų egzistavimo fiziniame kūne. Toks realizavimas priklauso mūsų egzistencijai: yra jos dalis. Taigi, kalėdinis apsiereikimo Dievo pagerbimas yra kartu ir mūsų egzistencinis aktas. Tuo tarpu kitų istorinių įvykių minėjimas yra loginis prisiminimo aktas.

P. C.

mija' laikoma, kad sukurtieji daiktai nepriklauso nuo Dievo ir gali būti žmogaus naudojami be sąryšio su Kūrėju, nėra nė vieno pripažįstančio Dievą, kuris neįstų, kaip toks tvirtinimas yra klaidingas. Juk kūrinys be Kūrėjo dingsta. Pastebėtina, kad visi tikintieji, kokiai

religijai bepriklaušty, kūrinijos kalboje visuomet girdėjo apsiereikiantį Kūrėjo balsą. O Dievą užmiršus, ir pats kūrinys aptemsta" (II Vatikano susirinkimo dokumentai, I dalis — konstitucijos, 204 psl.). "Krikščionis gyvenime" re- (Nukelta į 2 psl.)

Expo 67 — Montreal, 1967

(Iš parodos Čiurlionio galerijoje, Chicago)

Nuotr. Alg. Kežio, S.J.

ZMOGUS KŪRĖJAS EXPO 67 PARODOJE

Neišdylantys išpūdziai ir prisiminimai

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Pasaulinė paroda Expo 67, pavadinta "Zmogus ir jo pasaulis" vykusį šiais metais nuo balandžio 28 d. iki spalio 29 d. Montrealyje, Kanadoje, stengėsi parodyti žmogų savo ideologinėje, mokslinėje ir kultūrinėje aplinkoje. Viena iš daugelio temų buvo skirta žmogui kūrėjui, apimanti žmogaus sukurtą meną, muziką ir literatūrą. Šioje tarptautinėje parodoje šalia žmogaus techninių laimėjimų stengiasi kuo daugiau parodyti ir žmogaus kultūrinių laimėjimų. Šitas, tur būt, buvo pagrindinis skirtumas tarp jos ir visų kitų, lietiškiųjų pasaulinių parodų.

Gyvoji Graikija

Šioje parodoje žmogus kūrėjas tautinėje plotmėje gausiai pasirodė atskiruose paviljonuose ir specialiai pastatose scenose. Čia įvairios tautos savo šokiais ir dainomis išryškino savą tautinį charakterį. O jų teko matyti daug, kiek tai įmanoma per septynias šios parodos lankymo dienas. Pirmą tokį tautinį pasirodymą užtikome visai netikėtai mūsų laimei Graikijos paviljone. Šios senosios tautos pastatas nedidelis, paprastas, kubinis, baltas, be jokių prašmatnybių, net be kolonų, tik papuoštas viena moderniška klasikine skulptūra. Pačiame paviljono viduryje padarytas kiemas su apskritu mažu senovišku amfiteatru. Žiūrovams aplink pusrūgusius sūsdus aukštyn, apačioje buvo atliekama graikų tautinė programa, kurioje pynėsi įvairių Graikijos provincijų tautiniai šokiai ir dainos. Šokėjos tokiais taisyklais veido bruožais, kad, atrodo, lyg būtų paimtos iš senosios Graikijos moterų skulptūrų. Kadangi teatras labai mažas, o viskas vyksta čia pat po nosim, todėl atrodo, kad ir pats dalyvaui šioje programoje ir nebejauti, kaip kitas žiūrovas mindžioja tau kojas. Nors graikiški šokiai gana monotoniški, bet kažkaip savotiškai sužavi žiūrovą. Muzika liūdna, daugiau rytietiško atspalvio, naudojant labiau pučiamuosius instrumentus. Šokėjai ir šokėjos linksmi, nepaprastai preciziškai, lengvai ir gyvai šoka. Dainininkė, apsirėngusi tautiniais rūbais dainuoja, nors žodžių ir nesuprantam, bet iš melodijos spėjama, kad tai liūdina daina. Žiūrovams nuoširdžiais plojimais pagedaujant, dainos ir šokiai pakartojami. Po poros valandų, programai pasibaigus, žmonės dar nelabai skubėdami išsikirstyti, bet eina pasišnekučiuoti su pačiais programos atlikėjais. Čia pamatėme ir išgyvenome gvyvą Graikiją, o ne šaltus techninius, metalinius eksponatus, kurių daugiausia teko matyti kitų tautų paviljonuose. Šis Graikijos paviljonas ir paliko geriausią išpūdzį užtai, kad jisai buvo gyvas, davęs progos pabendrauti su kitos tautos gyva siečia, parodydama žmogaus kūrėjo tautinį charakterį. Apskritai, mažieji paviljonai ir buvo įdomesni tuo, kad jie save parodė kultūrinėje aplinkoje, kai tuo tarpu didžiosios tautos lenktyniavo savo šalta technika.

Muzika, dainos, šokiai

Kito tokio "gyvo" paviljono, kaip Graikijos, neteko užtikti. Kitų tautų progamos buvo atliktos specialiose, gretose pastatytose scenose, tiksliai su stogu ir klauais šonais. Vienoje scenoje matėme Piatnitsky Maskvos tautinį ansamblių, demonstruojantį šokių ir

dainas. Tai buvo tipiška rusiška trupė ne tik šokiais ir dainomis, bet ir visu jų atlikimu. Choras, ypač moterų, dainavo būdingas rusiškas dainas ir tokiais rusiškais, skardžiais balsais. Negalima net įsivaizduoti, kaip šokėjai gali šokti tokiu vikrumu, greitumu ir įdomumu kiekvieną šoki, nors tą patį šoki ir kartojant. Manau, kad mažai kas įstengtų ir drįstų jų vikrumą čia pralenkti. Kitoje scenoje užtikome čekoslovakų tautinį ansamblių belinksminančius kitą būrį žiūrovų. Jų tautiniai šokiai ir dainos jau buvo kitokio charakterio negu rusų, daugiausiai primenantys lenkų, nes nebe tokie greiti ir vikrūs. Toje pačioje scenoje kvebekiečių mergaičių choras klausytojus pritraukė prancūziškais, italų, liškais, angliškais ir vokiškais dainomis. O prie Jungtinių tautų paviljono Trinidad juodųjų orkestras grojo įvairią muziką. Šis orkestras buvo nepaprastai tuo, kad jis sudarytas tik iš mušamųjų instrumentų, o ir tie patys būgnai buvo tik baškų dugnai, pritaisyti ant metalinių kojų. Pirmu žvilgsniu atrodė, kad iš jų nieko gero nebus. Bet kai jie pradėjo groti, ausys nebetikėjo. Ir jie atliko lygiai taip pat gražiai tiek klasikine, tiek populiarią muziką. Kaip šie muzikantai pajėgė išgauti įvairių instrumentų garsus su tokia technika ir muzikalumu, klausytojams taip ir liko didelė mįslė. Didžiulėje Expo 67 Tautų aikštėje įvyko Italijos diena. Tą dieną italai šalia dainų savo programoje atvaizdavo visą viduramžių riterio ir damos istoriją. Čia vaikščiojo riteriai, apsirėngę turtingais rūbais, damos su iškilmingomis, ilgomis sukniomis, tarnai nešė splanotas vieliavas ir herbų, mėtydami juos įvairiomis figūromis. Tik visa bėda, kad aiškė šiam spektakliui buvo per didelė. Viskas vyko taip toli, kad, atrodo, nebūtų buvę didelio skirtumo, jeigu ši programa būtų buvusi atlikta pačioje Italijoje.

Architektūros stebuklai

Zmogus menininkas labiausiai prisidėjo prie bendro išvirstinio parodos pristatymo. Menininkas architektas čia turėjo geriausią progą parodyti savo gabumus, nes visi šios parodos pastatai buvo jo vaizduotės kūriniai. Kuris gražiausias ir meniškiausias pastatas buvo išreikštas architekto vaizduotėje, sunku pasakyti, nes čia skonio dalykas. Man vienas iš idomiausių buvo Amerikos paviljonas. Įdomus jis tuo, kad yra originalus, ne toks, kaip kiti visi pastatai. Tai išpūdingas 20 aukštų ir 250 pėdų pločio stiklinis kamuolys, dienos metu spindis nuo saulės apšvietimo, o nakties metu šviečias iš vidaus. Čekoslovakijos paviljono architektas, kombinuodamas paprastas šviesias rudas linijas su juodomis, išgavo elegantišką paprastumą. Išsiskiriantis buvo ir Vokietijos paviljonas. Kiti sako, kad tai cirko palapinė, o aš sakėčiau, kad tai kariška patranka, apdengta žalsvu tinklu. Rodos, tik bereikia iš išlindusių vamzdžių išdūndėti sviediniais, kad visas pastatas sudrebėtų iš pačių pamatų. Kiek vakarinių valstybių architektūra dominuojančiai moderni, tiek Azijos kraštų architektūra, nesivaikydama modernizmo, pasilieka daugiau ar mažiau senajame savo stiliuje.

(Nukelta 4 psl.)

NAUJAS ANATOLIJAUS KAIRIO VIENAVEIKSMIS

Išpūdziai "Curriculum Vitae" atspaudą perskaičius

JURGIS GLIAUDA

Naujasis Anatolijaus Kairio vienaveiksmis "Curriculum Vitae", pasirodė "Trečiojos Pradalgės" metraščio puslapiuose, o vėliau buvo atspaudas atskiru leidiniu. Ypač naši mintis, reikšminga dramaturgo bio-bibliografinė visumai, išleisti veikalą atskiru leidiniu.

Po visos eilės plačiau nuskambėjusių veikalų, iš kurių vieną — "Šviesa, kuri užsidedė" — laimėjusi skautų konkurso premija, premijuotojai neišleido, bet nuskindami savo konkurso papkių krūvoje, "Curriculum Vitae" suskamba kažkaip nauja gaida A. Kairio kūryboje.

"Šviesa, kuri užsidedė" (man teko veikalą skaityti, dalyvauijant Los Angeles dramos sambūrio veikloje) iš tikrųjų akinančiai sužiba savo avangardiškais akordais mūsų scenoje. Joje yra scenų, kurioms pavydėtų pagarsėjęs dabar Harold Pinter. Tačiau mūsų dramaturgas čia įveda savo idealistinę premisą. Kiek Pinter skelbia makabrizmą dėl makabrizmo, Kairys makabrizmą žiūri gilesnę prigimtį. Makabrizmas yra gimdomas susikirtimo anarchijos su sistema, balanso su chaosu. "Šviesa, kuri užsidedė" yra perdėm lietuviškas veikalas, labai artimas mums savo kontrastu ir finaliniu akordu. Gaila, kad konkurso leidėjai, kurie tą veikalą premijavo, "pamiršo" jį išleisti. Ir kam reikia skelbti

ties. Iliuzorinis jo veikėjų gyvenimas viešbučio priekambaryje, jų alegorinis senėjimas, susitikimas su abejingumu ir net brutalumu, ir lietuviškas šokis desperacijoje, ir desperacija, dengiama naivia viltimi, ir visa virtinė praeivių, ir visa tai vyksta tokiu intensyvumu, tokia ekspresija ir tokia psichine ataka žiūrovui, kad, net knyga skaitydami, jūs regite sceną.

Didžiulis galestis suima žiūrovą, stebint Svajūną ir Svajūnę, išbuvusius viešbučio priekambaryje visą savo amžių ir sutikusius — pagaliau — Berniuką ir Mergaitę, šviečius, optimistinius tipus, kurie, nežinodami brutalaus realybės, ateina, kaip generacija po generacijos, į beviltiškąjį prieangį.

Autorius vis dar neatsisako simbolikos, kurią jis plačiai naudojo ir savo ankstyvesniuose kūriniuose. Juodoji Ponia šiame veikalė yra likimo simbolis, taip tenka manyti iš jos efektingų pasirodymų ir lakoniškų, valingų posakių. Autorius dažnai ironizuoja, ją pristatydamas, bet niekad nenustelbia jos galios. Kaskart ji ateina kitaip apsiropengusi: likimas labai apgaulus ir situacijos ir laikotarpioose, jis ir galingas, koks buvo ir graikų legendose, valdydamas net Olimpo dievus.

Alegorijoje mes galime įžiūrėti ir Jungtinėse Tautose įprastus principus ir tos organizacijos veikimo metodus, įprastą nesąmonę, niekšišumą ir perdėtą oficialų optimizmą. Tačiau Kairio mažojo žmogelio santykis su likimu čia traktuojamas be optimistinių prielaidų. Mažasis žmogus, šiuo atveju Svajūnas ir Svajūnė, Berniukas ir Mergaitė, žūsta tyliai, kukliai, be jokio heroizmo, žūsta, tiesiog uždūsta simboliškai savų namų, savos pastogės netekime, svetimioje. Pratesiant idėją platin, idealizmas žūsta brutaloje galios sistemoje. Naivus tikėjimas teisybe, ieškojimas teisingumo, guodimasis trapia ir niekad nerealizuojama viltimi priklauso idealizmo dorybėms, kurios tačiau nėra valiuta, o tik

Anatolijus Kairys

konkursus, jeigu jų vaisiai po to lieka konkurso rengėjų stalčiuose?

Veikalą "Šviesa, kuri užsidedė" tenka minėti čia todėl, kad jis, nežinūrint jo pinteriško makabrizmo, yra giliai idealistinis ir perdėm optimistinis. Auka ir jos prasmė, Jobo dramos esmė ir net tam tikros prielaidos, besirisančios su pakilia sub specie aeternitatis tema, artimos, gal būt, teologiniam traktatui, nagrinėjančiam kančios ir laimėjimo premias, modernaus Jobo pasaulėžvalgos temą. Kairys net praplėtė veikale kančios sąvoką: kančia čia nėra už save, kančia yra už kitus, už visus — todėl ir sakome, kad čia abstu moralinės filozofijos ir moralinės teologijos momentų.

Naujasis jo vienaveiksmis, pavadinamas "tragedija komiška" "Curriculum Vitae" suskamba A. Kairiui netikėta, stipria pessimistine gaida. Buvęs optimizmas, skambėjęs ir beviltiškose "Viščiukų ūkio" ir "Šviesos, kuri užsidedė" scenose, prarastas. Veikalo makabrizmas siplijau tams, kad ši tragedija pavaiduota komedijos formoje. Įvedimas į sceną tų naivių ir skaisčių, tik emocija, ne analize gyvenančių tipų, a la Michel de Ghelderode pasaulio, kur tragedija mažėja mažuose personuose, ir užtai ji dvigubai didėja dėl tos disproporcijos, buvo puiki ir tikro scenos žinovo min-

nieko nevertas popiergalis šiame pasaulyje.

Visa egzistencijos esmė ir paradoksalai, kylą iš santykio Mažojo ir Galingojo, autoriaus išsprendži čia pesimistiškai. Gal būt, tai sunkiai suvirškinama optimistui, tačiau čia tarta ne tik reali, bet ir meninė tikrovė. Tarta ekspresingai iš scenos, po komedijos skraiste.

Anatolijus Kairys, CURRICULUM VITAE. Vienaveiksmė tragedija komiška. 1966 m. Atspaudas iš 1966 metų "Trečiojos Pradalgės". Leidinys 58 psl. Spausdino Ni-da Press. 1 Ladbroke Gardens, W. 11. Great Britain.

Ofiso — HE 4-5788.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA

2753 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 val., šeštadieniais 10-1 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Ofs. 750-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
9449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0878

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepa, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. šeštad. 12-3 val. popiet. Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220

Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street
Pirmad. antrad. ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022. Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v. est. nuo 9 iki 12 val. arba susitarimu.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 3-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarimu.

Tel. — RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirt. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-3 val. vak. šeštad. 12-3 val. o. trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 3-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 4-8 val. vakarų. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1165. Rez. tel. 239-2915

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 8-4728

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad. ketv. 5-8 val. antrad. ir penkt. 1-4 val. Prilimnėja tik susitarimu

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDUSIŠKIŲ LIGŲ
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. šeštad. 9 v. r. — 2 v. d. p.

Ofiso tel. HE 4-5849. rez. 588-2253

PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-6, treči. ir šešt. tik susitarimu.

DIEVO TAUTA

(Atkelta iš 1 psl.)

daktoriai ir leidėjai savo žodyje sakosi numato išleisti per metus bent po tris veikalus, kuriuos bus siekiama padėti skaitytojams susiorientuoti dabarties gyvenimo klystkeluose bei nušviesti, kaip galima ir kaip reikia gyventi krikščioniškai visame savo buvime ir veikime.

Kas domisi ar nesidomi Bažnyčios atsinaujinimu, vis tiek sužavės jį II Vatikano susirinkimo dokumentai, nes jie paryskina krikščioniškąsias vertybes ir pateikia jas šių dienų gyvenimui.

ASSOCIATE OPTOMETRIST
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St. GR 6-7044
Pikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val.: 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kitom valandom susitarimu. Uždaryta antradieniais.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDUSIŠKIŲ LIGŲ
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 935-7607
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirt. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treči. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: pirmad., antrad., ketv., penkt. nuo 9 iki 12 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarimu telefonu.

Tel. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INESTŲ POSLES IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popiet ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telefon. PR 8-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
5542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 887-2020
Namu tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. d. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurģija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefona 925-8296

Valandos: 2-3 v. v. penktad. 10-12 v. r., 2-3 val. vak. šešt. 1-4 v. vak. Sokmad. ir trečiad. uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 3-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namu GI 8-0190

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilimnėja ligonius tik susitarimu
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Treči. ir šeštad. uždaryta.

Telefona — GROvehill 6-2823.

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Trečiadieniais 1 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antrad., ketv. 9-3 v. vak. penkt. ir šeštad. 2-4 v. popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446. rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. d. p. ir 7 iki 8 v. v. Treči. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141. Namu 636-4654

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 5-8 v. vak. Šeštadieniais 10-2 val.

KALĖDOS PARYŽIUJE

Lidniausias, gaudžiausias ir niuriausias Kalėdas gyvenime aš praleidau Paryžiuje 1916 metais. Atvykau su dideliais lūkesčiais, bet su ypatingai menkais, dalinai skolintais, pinigais. Aš norėjau paruošti prancūziškai vieną filosofinį veikalą kurį norėjo išleisti žymusis leidėjas Alcan garsiajame Bergs au. patarus.

Atvykau lapkritį, kada lietus ir purvas, ir gavau kambariuką menkame studentų viešbutelyje Rue Bonaparte prie seniausios Paryžiuje bažnyčios Saint Germain des Pres. Mane patalpino viršutinio aukšto ledinėje, dulkinoje celėje, kurios vienintelis lūksusas — židyns su marmuro lenta, ant kurios stovėjo Napoleono I gipsinis biustas. Pradžioje šitas biustas sukeldavo manyje šiek tiek drąsos. Ar jis nebuvo taip pat italas, kuris Paryžiuje kentėjo?

Ir taip atėjo Kalėdų rytas. Išsirengiau bažnyčion. Bet vos išžengęs į didžiulę bažnyčią, pastebėjau tuojau, kad čia man nebuvo vietos. Navos buvo užverstos suolais, į kurias patekti buvo galima tik per išsipuošusių nurodinėtojų malonę, kuriems elegantiškos damos parorydavo kažkokį paslaptinę kvietimą. Visa bažnyčia buvo pripildyta išnuomojamų kėdžių, ir šveicorius, jas padavinėdamas, žvelgė į mane, taip vargingai atrodantį, kaip į nereikalingą įsiveržėlį.

Aš būčiau galėjęs atsiklaupyti, bet tam negalėjau prisiversti. Nuo tolmo altoriaus nesiekė manęs joks žodis, ir mane anėmė čia viduje didesnis šaltis, negu alkštėje prie bažnyčios. Aš buvau niekam nereikalingas. Šioje bažnyčioje kuri buvo greičiau panaši į koncertu salę, nei į maldos vietą. Aš jaučiausi bepalniai vienišas.

Pietų metas būdavo nepsekliamas. Beveik visada valgydavau vienoje studentų užkandinėje prie Saint Germain bulvaro. Kai palipdavau suktais, purviniais mediniais laiptais aukštyn, patekdavau į kambarį, paprastai pilną jaunimo. Čia jie valgydavo, šnekučiuodavosi ir juokaudavo.

Bet dabar buvo Kalėdos. Visi buvo išvažinėję pas savuosius į

GIOVANNI PAPINI

provinciją, lankė Paryžiuje draugus. Šiandien aš temčiau vieną mano tautietį, seną, išblyškusį keistuolį ir vidutinio amžiaus ponį, kuri kitomis d e n o m i s šitame iškilmingo skurdo triukšme jausdavosi svetma ir niekam nereikalinga, bet dabar ūmai pasirodė kaip pilkų šimtmečių povaikis, kaip amžina našlė, kuriai visada uždraustas bet koks džiaugsmas. Kiek aš sugebėjau, valgiau savo skurdžius pietus. Buvo tylu — lyg būtų nakčia budima prie ligo nio. Aš nejučiaus jokio alkio ir noro valgyti. Kai šiaip taip baigiau paskutinį savo obuolio kąsnį, — kas žino kokiame rūsyje jis rūgo, — priėjo nešnekus kelneris, kur's visada man patarnaudavo, neš'inas taca, ant kurios gulėjo šeši ar septyni juodi cigarai ir tiek pat miežinių cukrinių. "Choisissez, monsieur, s'il vous plait".

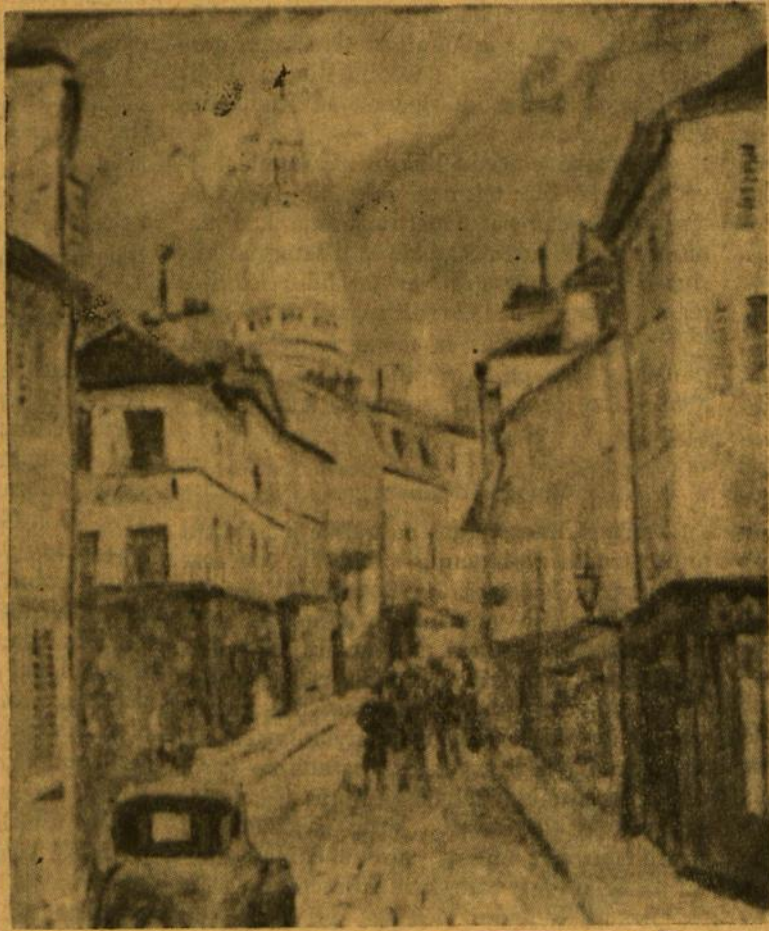
Aš nerūčiau cigarų ir jau nebebuvau vaikas, kuriam būtų malonu cukrainiais pasmagu-

riauti. Tačiau vis dėlto pasirinkau — iš dviejų pasiūlymų mažiau atstumiantį — sucre l'orge. Tai buvo vienintelė dovana (jei norima jau šitaip pavadinti, nes ji man kainavo du respublikoniškus frankus su Napoleono III galva), kurią sau icidau Kalėdoms šioje Dievo vienvatvėje.

Aš įsikišau geltoną, limpanti cukrainį į kišenę ir išėjau į vienišą, purviną ir rūke paskenatą bulvarą, kurime nebuvo jokios paguodžiančios šviesos. Aš nežinojau, kur turėčiau nunešti mano skausmą ir kaip jį numalšinti. Šiaip nueidavau prie Odeon teatro, kur po arkadomis pasiknaisiodavau knygoje ir žurnaluose. Bet per Kalėdas viskas lyg dykumoje — uždaryta ir uždangstyta. Aš atsidūriau vėl prie Senos krantinės ir netikėtai prie vieno tilto pamačiau mažą garlaiviuką, kur's ruošės išplaukti.

"Kur jūs plaukiate?"
"Į Saint Cloud".

Taigi važiuokim ir mes į Saint Cloud. Girdėjau — tai esanti puiki vieta, pilis, garsios senienos ir nuostabiūs sodai. To-

L. Kazokas

Montmartre Paryžiuje, 1937

Patrice de la Tour du Pin

MARIJA PRIE MEDŽIO

Yra didelio Medžio gėlė, kuri neatsivožė vėjui, o vis vien buvo apvaisinta. Yra visam pasaulyje mergelė, kuri savo kūno didžiausioje slaptynėje neleido pasireikšti meilės įstatymams, o vis vien buvo perverta, jei nežinomu būdu visų paslaptių Paslapties. Yra žmogiškoji lastelė, kur Dvasia atliko kūno darbą, šviesa — patvarumą, Ateitis — amžiną gyvenimą. Ir nuo tada žmogus gali tarpiti, išsiskleisdamas ap inkoje: yra jo kūne ženklas, nematomas kūno akims, vėl bekylas į gyvenimą; kai jis prasiskverbs per užtvartą, jį juosia, ir pasirodys, mirusieji liudys akivaizdumą...

Medžio ir istorijos šešelis, laiko prartyti klodai, suvirpės nuo žėrinčio Atminimo tarp atviro dangaus ir dabarčiai atviro ženklo... Ak! Kokio tūkstantmečių Advento reikia įvykdyti tokiom Kalėdom!

MERGELĖ SU KŪDIKIU

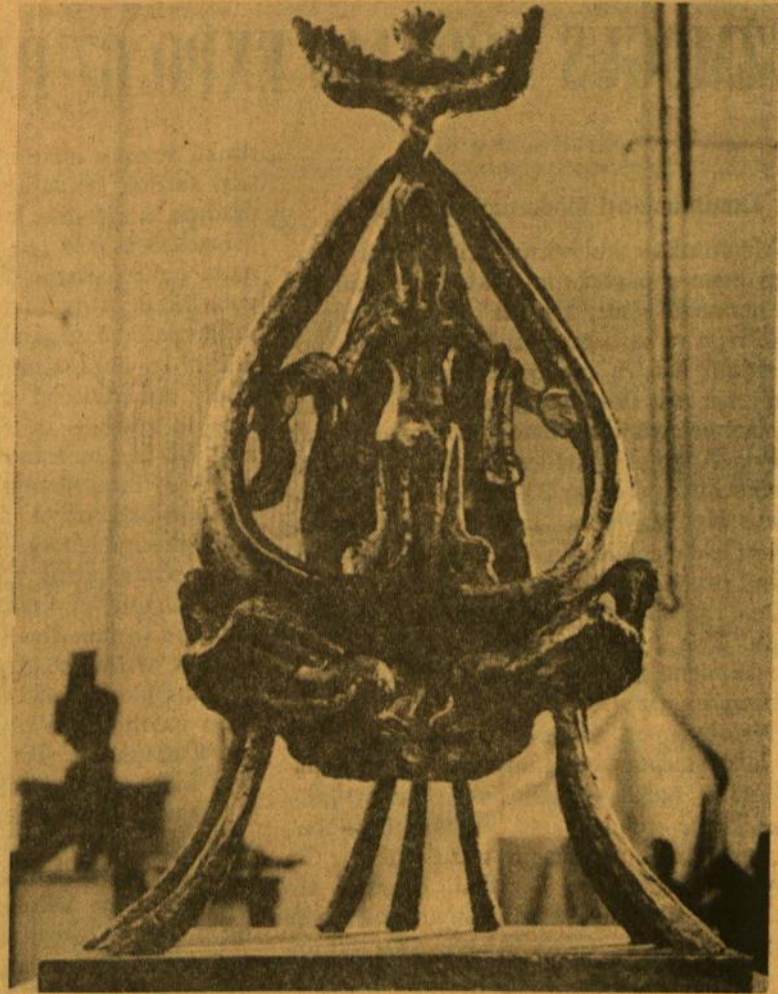
Dabar, kai tu miegi ant mano kelių, kai mano akys mato angelo pažadėtą kūną, tarp mudviejų įsikverbia diena, o brangusis, cukryžimta gražiausių kaitų nei mano krūtinės kimus ritmas, kai tu tebuvai tik sėkla, dieviškojo vėjo atnešta. Tada mane liūliavo vilties dvelk'mai, ir aš tau dainavau kraujo lopšinę mano motinystės tapsme, ir tau teikiau šilumą, kad pasiektum pasaulį su jo akmens širdimis. Mano ranki paplūdimiai pratesia vandens glamonę; ir švelnumas atstoja nepatirtus jausmus, akių ir šėšelių džiaugsmą, o aš — mūšius motin, o aš — tamsaus kraujo maistą.

kiu būdu atsidūriau laive. Rūdamas yrėsi laivas rūke pasken-dusioje upėje. Praplaukėme ap-rūdijusį Eifelio bokšto skeletą, yrėmės pro skurdžius priemiesčius, bespalvius dirvonus, nereikšmingas kalvas, šmėkliškas vietas, pro jūreivių landynes, tuščias alėjas ir griuvėsius. Aš stovėjau ant denio, drebėjau nuo šalčio ir jaučiau, kaip drėgnas vėjas man spaudė iš akių ašaras. Bet šitame mašinių skyriuje apačioje aš dar daugiau šalau nuo svetimų žvilgsnių, kurie stebėjo mano skurdų apsirengimą ir ypatingai kaulėtą veidą.

Pagaliau mes atvykome į

Saint Cloud, kur jau temo. Aš išlipau ir staiga pasijutau visiškai pasimetęs. Kur aš turėjau pasukti? T krausiai pilis buvo uždaryta, o taip pat ir parkas. Aš nežinojau kelio, bet, drebėdamas iš drovumo, nuovargio ir baimės, nedrįsau pasiklausti, kad nebūčiau blogai suprastas ir pats nepasimesčiau. Netoli prielaukos buvo kavinės, į kurias ėjo ir išėjo alkoholio įkai-tusiais veidais piliečiai ar šventadieniškai nusiteikę darbininkai.

Į jų rankas įsikibus'os moterys garsiai juokėsi visa versme, kaip juokiamasi, norint numal-

Jacques Lipchitz (g. 1891 m. Druskininkuose)

Džiaugsmo Madona

Taip, ligi čia visa klostosi gerai. Šalta širdis dienos kurioje tu patekėjai, vos pastebima tavosios. Tačiau tarp mudviejų įsiterpia kalavijas, nes mudu jau nebesame vienas kūnas, po truputį jis įsimeigs ir atvers tokią žaizdą, kad mano meilė tavęs nebesupras, jeigu neišsaus mirštamo tavo meilės lūžio, kai tu mus pametėi..

Išvertė P. Gaučys

Patrice de la Tour du Pin, vienas pirmaujančių prancūzų poetų, semias įkvėpimą iš religinių šaltinių ir išsąkas nerimą, kurį nūdien išgyvena visas pasaulis.

LAZDYNŲ PELĖDA

Asmeniškų atsiminimų ir aplinkos vaizdų pynė, šimtmetį nuo rašytojos gimtadienio minint.

M. KRUPAVICIUS

(Tešynys iš praėjusio šeštadienio)

Net ir Žemaitėje taip pat išliko sentimentai bajorijos atžvilgiu. Jai jaunystėje dvaras, bajorija buvo kažkas tobula, idealu, gerbtina ir mylėtina. Dvaro pažūra ir kaimą jai tada buvo natūrali santvarkos apraška. Kai Žemaitė atlietuvoje, kai nususuko nuo dvaro ir tapo kaimo gerbėja ir gynėja, net tada, kai, Liudo Giros žodžiais, didžių vargų, sunkių našų tyse ji dziena dzienon, ji tiesiogiai, kaip Lazdynų Pelėda, dvaro nekabino, pro jį praeidavo tylomis, lyg jo būte nebūta. Tą taktiką jai nustatė seni, jaunystės laikais išgyventi idealai. Bet iš to neseka, kad ji dvaruose rasdavo ir naujojoje būklėje kažką teigiamo ir palaikytino. Ji savo raštuose dvarus ir jų vaidmenį vertino visai teisingai. Jiems nesigailėjo kieta, bet teisingo žodžio. Tačiau ji tai darė ne tiesiogiai savo lūpomis, bet savo kūrinijų veikėju, personažų kalba ir likimu. Šia savo taktika ji skyrėsi nuo Satrijos Raganos.

Gi Lazdynų Pelėda savo taktika skyrėsi ir nuo Satrijos Raganos ir nuo Žemaitės. Jai išgyventa praeitis, praeities idealai, bajoriški papročiai ir tradicijos virto lavonais. Jokie anų laikų atsiminimai jos žodžių nevaržė. Dvarus smerkė ji pati tiesiogiai ir savo personažų lūpomis. Ji buvo arši dvarų ir aplamai ponų priešinė ir juos plakė be pasigailėjimo. "Ji neranda dvarui nė vieno gero žodžio. Apie dvarą ji kalba su tam tikra pagieža... jai ypatingai dvaro blogumas pasirodo, kai dvaras susiduria su paprastais darbininkais ir kaimo žmonėmis". (P. Naujokaitis. Lietu-

vių literatūra. 1948 m. 152 psl.) Ji stengėsi palikti atities kartoms realių vaizdų ir faktų, kuriuos lietuviai turėjo savo tėvynėje išgyventi, susidurdamas su nutautusio dvaro elementu. Ji to paties tikslo siekė ir tada, kai nepriklausomybės laikais dvarų liko tik menkos skeveldros. Lazdynų Pelėdai dvarai buvo pikta, pritivinkusi dvokiančių pilių votis, kuri nuodijo lietuvių tautos gyvenimą ir jam daug žalos darė ne tik baudžiamos laikais, bet ir po jos panaikinimo. Nuo tos voties dar daug teko tautai kentėti ir nepriklausomybės laikais. Ir kas žino, kada ji nustos tautai kenkti? Taip galvojo ne viena Pelėda, bet ir kiekvienas lietuvis, kuris buvo gerai pažinęs savo tėvynės praeitį, jos vargus ir jai darytas skriaudas. Mūsų jauni kalbininkai "poną" įpilietino ne tik gyvoje, bet ir rašto kalboje. Sunku jų tą žygi pateisinti ir suprasti, nebent praeities ignorancija.

Nepaisant kritikų ir priekaištų, darytų Lazdynų Pelėdos kūrybai, visuomenė jos raštus pamėgo. Jos raštus gaudė ir noriai skaitė. Aš buvau taipgi jų tarpe. "Skaitytojų masėje jos pasakojimai turėjo pasisekimo. Ją labiausiai žavėjo pagrindinis talento bruožas — gyvai pinti intrigos siūlą, staigiu situacijos keitimu, stipriais efektingais konfliktais... Ji atsistojė po Pietario, Po Pietario Algimanto jos apysaka Klaida ir savo tūriu yra pats pirmas veikalas. Šioje vietoje lietuvių literatūros istorijoje ir tenka dėti jos kūrybą" (L. Enc. 24 tomas, 208 psl.). Bet ne tik tuo Lazdynų Pelėda patraukė mases. Jos kūriniai buvo žmonėms savi. Ji vaizdavo ne kraštus

iš už jūrų marių, už aukštų kalnelių, bet realią, kenčiančią ir skriaudžiamą Lietuvą. Ji rodė ir tuos svarbiausius jos skriaudėjus ir išnaudotojus, kurie visiems lietuviams buvo žinomi. Jos kūrinuose žmonės rasdavo savo gyventas gėlas. Masės Lazdynų Pelėdą laikė šaukliu į bendrą kovą su Lietuvos vidaus priešu. Ir skaitytojai atsiliepdavo į jos šauksmo balsą.

Kokie buvo Lazdynų Pelėdos santykiai su knyga? Skaityt ji mėgo. Skaitė pačioje jaunystėje, bet skaitė tik tai, kuo anų laikų poniškose pastogėse įprasta buvo maitinti jaunas "paneles". Ji pati tuo reikalu taip rašė: "Galutinį mišinį mūsų galvose padarė lektūra: priaugdama varčiau knygas, bet nė vienos rimtos: poezija, romanai... Daugiausia tai buvo lenku sentimentalinė literatūra..." L. E. 24 t. 206 psl. Lazdynų Pelėda mokėjo lenkų, lietuvių ir rusų kalbas. Ar mokėjo kitų Vakarų Europos kalbų, nežinau. Iš jos pasaulėžiūros reikia manyti, kad ji daugiausia skaitė kairiosios krypties raštus, tačiau ne vengė ir katalikiškosios. Tos katalikiškosios knygos paragino ją ir susimąstyti, ar ji stovi tikrame kelyje. Ir nuo čia prasidėjo, joje katalikėjimo vyksmas. "Klaida" buvo jos galutinis apsisprendimas nusigrįžti nuo pozityvizmo. Dar Vilniuje 1918 m. vieną kartą ji manęs paklausė, ar verta skaityti kažkokio Višnievskio (pasauliečio, ne kunigo) knyga Chrystus Bog-Kristus Dievas lenkų kalba, kurią ji iš kažko gavo jau gerokai apdėveta. Idomus supuolimas. Aš niekad nebuvau bedievis, tikėjau giliai, ko buvau išmokęs iš savo motinos, nes religijos ligi kunigų seminarijos niekur neteko mokyti. Nors buvau tikintis ir praktikuojantis katalikas, bet visokių neaiškumų turėjau, ypač christologijos srityje. Vieną kartą, Lenkijoje mokytojaudamas, užėjau pas savo kaimynę Šumavo mokytoją lenkė. Pamačiau ant jos stalo minėtą Višnievskio knygą. Pasiskolinu. Skaičiau net tris kartus. Knyga buvo parašyta patraukliai, lengvu stiliumi, skirta be gilesnio teologinio pasirengimo skaitytojams. Ji man

padėjo pašalinti visus man tada kilusius christologijos neaiškumus. Tuo metu kaip tik buvau pradėjęs grumuliuoti Markso "Kapitalą", kuris buvo sunkiai įkandamas. Višnievskio knyga man padėjo ir teisingiau vertinti "Kapitalą". Aš jį gerai perpratau, tik skaitydamas trečiu kartu Petrapilio Dvasinėje akademijoje, kai jau buvau rimtai pasirengęs skaityti tokio turinio knygas. Suprantama, kad Višnievskio knyga Lazdynų Pelėdai taip turėjo paveikti, kaip buvo paveikusi ir mane. Spėju, kad nuo tada rašytoja, padariusi gilesnę savo įsitikinimų reviziją, drąsiai pradėjo sukti į katalikybės kelį. Nežinau, kiek laiko praslinkus po šio įvykio, ji nutraukė santykius su kairiaja spauda ir pradėjo rašinėti į katalikiškų laikraščius.

Lazdynų Pelėda kaimiškoje aplinkoje

Mūsų ilgesniuose pasikalbėjimuose su Lazdynų Pelėda ji mėgdavo įpinti į savo kalbą skaitytų knygų citatų. Dažnai vartodavo Leono XIII enc. Rerum novarum jos pamėgtus posakius, kaip pvz. "Galingųjų saujelė uždėjo plačioms vargingųjų masėms beveik vergijos pančius... Zemesniems sluoksniams reikia suteikti skubi ir tinkama pagalba" ir kit. Žinoma, ji tai sakydavo ne pažodžiui, bet savais žodžiais. Kitą kartą ji džiaugdamasi pasakojo, jog perskaičius, neprisimenu kokio autoriaus ir tikslaus pavadinimo, Katalikiškąją etiką ir ją daug pasinaudojusi. Prašomas jai siuntinėjavu visus mano tais laikais leidžiamas "Visuomenininkų bibliotekos" leidinius. Ji sekė ir politiką. Vieną kartą jai pagerbti buvau surengęs Krikščionių demokratų klubo vakarinę. Žmonių buvo pilna salė vyrų ir moterų. Po eilės kalbėtojų buvo pakviesta pati rašytoja tarti žodį. Ji nesigindama prabilo. Nebuvo patyrusi kalbėtoja, bet kalbėjo sklandžiai. Mintys nenutrūkdavo. Savęs nė vienu žodžiu neprisiminė. Kalbėjo tik jai rūpimomis Lietuvos aktualijomis. Tada Steigiamajam Seime buvo svarstomas žemės reformos įstatymas. Ji žinojo, kad kai kurios Seimo grupės reikalavo žemių nacionalizacijos. Jei lietuviškas Seimas nusavins ūkininkų žemes, tai kuo jis skirs nuo dvarų ponų. Ponai buvo svetimi mūsų dvasiai, kalbėjo ji susijaudinusi, bet jei tai padarys savi lietuviai, tai bus aršesni lietuvijų ūkininkų priešai, negu dvarų ponai. Kuo jie skirsis nuo žiaurių bolševikų? Prie šio klausimo ji buvo apstojusi kiek ilgėliau. Nacionalizacija jai spėrė kietais žodžiais. Jos susijaudinimą ir skirtus nacionalizacijai kietus žodžius nesunku buvo suprasti. Nacionalizacija buvo priešinga visiems jos puoselėtiems idealams, kuriuos Lazdynų Pelėda, išėjusi į viešą lietuvišką gyvenimą, skelbė raštu ir žodžiu.

Kodėl aš, rašydamas apie Lazdynų Pelėdą, paliečiau ir kitas dvi draudžiamųjų laikų moteris rašytojas — Satrijos Raganą ir Žemaitę? Kad geriau išryškintu Lazdynų Pelėdą (Nukelta į 4 psl.)

ŽMOGUS KŪRĖJAS EXPO 67 PARODOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

Dominuojanti modernioji skulptūra

Menininkas skulptorius prisidėjo prie pados bendro pagražinimo. Moderni skulptūra dominavo visur, kur tik ėjome. Skulptūros kūrėjai su savo moderniais užmojais buvo regimi atskirų paviljonų, parkų, fontanų įkūnijime. Ant Italijos paviljono įlinkusio stogo matėme Arnoldo Pomodoro bronzinį gaubli. Prie Anglijos paviljono atsispindiniame baseine buvo garsiojo 20-tojo amžiaus skulptoriaus Henry Moore "Locking Piece". Alexander Calder milžiniška plieno ir nikelio skulptūra, pavadinta "Žmogus", dominavo visą aikštę. Tai abstrakti, tik primenanti žmogų, figura. Prie Jungtinių Tautų paviljono medžio kamiene labai puikiai atvaizduota atskirų rasių žmonės.

Netoli Amerikos paviljono buvo suruota šių laikų tarptautinė skulptūros paroda, pavadinta "Garden of Sculpture". Šiame skulptūros kieme radome apie 50 skulptūros darbu, surinktų iš privačių ir viešų rinkėjų. Čia buvo italų futuristas Boccioni, dominavo abstraktistas Brancusi, ispanų suvirintos skulptūros išradėjas GONZALES, Druskininkuose gimęs Lietuvos žodis kubistas Lipchitz, prancūzų milžinas Rodin, senosios skulptūros atgaivintojai Braque ir Cadwick, figūros tyrinėtojai Moore, Giacometti, Matisse.

Fotografija ir filmas

Prie žmogaus menininko reikia priskirti ir žmogų fotografą. Menininkas fotografas daugiausia prisidėjo prie išreiškimo minčių, idėjų, gamtos ir žmogaus atvaizdavimo. Spalvoto filmo pagalba anglai labai originaliai parodo lankytojams savo tautos praeitį, tautos bei valstybės kūrėjus. Žiūrovus jie nukėlė 3000 m. praeitį, dar prieš romėninius laikus, parodė primityvų ir laukinį kraštą. Pamažu, romėnams užėjus, kraštas pradeda

LAZDYNŲ PELEDA

(Atkelta iš 3 psl.)

lėdos, kaip rašytojos ir žmogaus, veidą. Antra, jos trys sudarė lyg vieną vienetą: visos buvo dvarininkaitės, bajorės. Visos trys buvo auklėjamos lenkų dvajose ir tradicijoje. Jų šeimų kalba buvo lenkų kalba. Visos trys sulietuvėjo ir suliudėjo, savo raštais užėmė svarbią vietą mūsų literatūroje ir suvaidino svarbų vaidmenį mūsų tautos atgimimo darbe. Pagaliau, visos trys savo kūriniais patraukė lietuvius prie lietuviškosios knygos. Jos suvaidino lietuviuose tokį pat vaidmenį, koki, kaip esu minėjęs Kraševskis suvaidino lenkuose. Jos viena nuo kitos skyrėsi. Tai esu anksčiau nurodęs. Bet čia pat minėtasis atvejais jos sudarė vieną garbingą, didelių nuopelnų, taurią gyvai patriotišką lietuvišką moterišką trijulę, kurios iš mūsų istorijos nieks neįstengs išbraukti.

(pabaiga)

slinkti šviesios ateities keliu. Vėl užaina tamsieji amžiai. Tada ateina krikščionybė, ir vėl pradeda horizontai šviesėti. Toliau seka au dringos Šekspyro laikų karalių istorijos. Išeinant, tame pačiame paviljone parodoma spalvota filma, trijuose ekranuose. Žmogaus istorija parodoma pradėdama Adomo sutvėrimu ir baigiant atominės bombos susprogdinimu. Amerikiečiai savo paviljone pasirodo kaip fotografijos ir filmo didžiausi menininkai. Juk niekas šiandien dar nepralenkia Amerikos filmų gamybos. Todėl Amerikai ir labai pritiko, užuot ištačius televizijos ir kitokių mechanizuotų eksponatų, parodyti savo filmo meną, kuris yra charakteringas šiam ir jo žmonių gyvenimui. Ir amerikiečiai visą praeitį ir dabarties filmų meną parodė nuoširdžiai, atvirai, be jokio persistengimo.

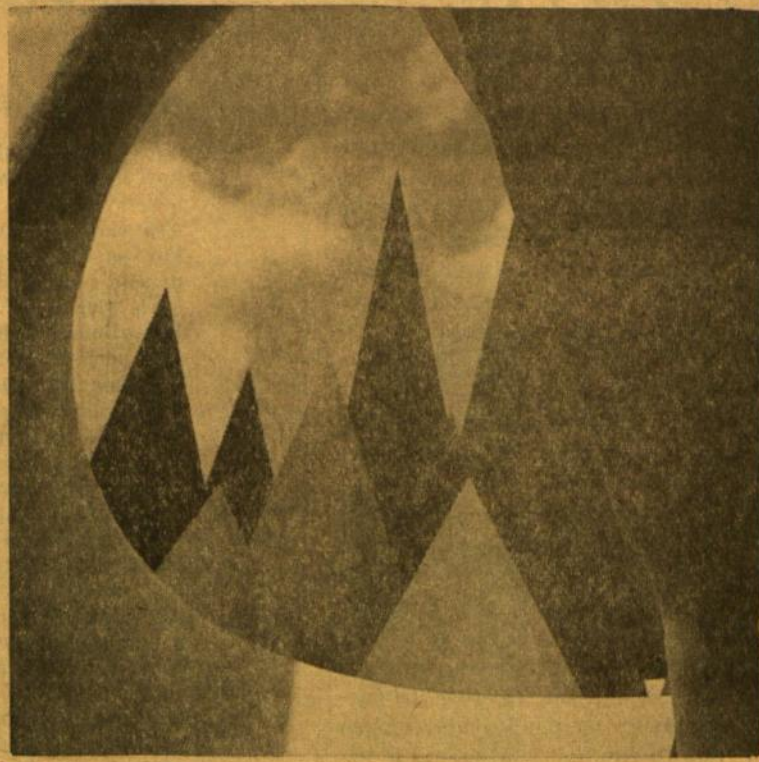
Pats įdomiausias filmo menas buvo Telefono paviljone Walt Disney pagaminta filma Canada 67. Tai buvo pirmą kartą matyta filmo rodymo technika. Stovėdami viduryje salės, apsupti devynių ekranų, perkeliavome Kanadą nuo Atlanto iki Pacifiko. Čia plaukėme laivu, važiuavome mašina ir traukiniu, skridome lėktuvu. Svarbiausia, kad čia buvo išgauta vaizdinė iliuzija, visa tai darėme patys: patys dalyvavome Ottawos paradede, arklų "rodeo" grumtynėse, vaikišioje apsnigtomis kalnų viršūnėse, Stratfordo Šekso pyro teatre matėme vaidinimą.

Nuotraukos ir filmo menininko pagalbos dėka buvo atvaizduotas visas Krikščionybės paviljonas. Čia vietoje religinių eksponatų ir daiktų, radome nuotraukomis bei filmomis iliustruotas žmogaus mintis ir idėjas. Nuotraukomis žmogus parodytas gyvenimo kasdienybėje: skausme, džiaugsmu, laimėje, nepasisekimuose. Karinių filmų apžvalgose žmogus parodomas savo paties sukurtame karo pragare. Tai žmogus naikintojas, sunaikinęs pats save. Toliau lankytojams duodamas klausimas "Ar tai viskas?" Ir vėl nuotraukomis iliustruojamos Sv. Rašto citatos. Po užrašų "Mums gimė Kūdikiš" matome pasilenkusią moterį (solistės Maria Callas nuotrauka), po kita citata "Jis mirė už mus" regime a.a. prezidento Kennedy akis, Jacqueline Kennedy gedulingą veidą. Krikščionybės paviljonas buvo vienas iš įdomiausių savo minčių ir idėjų perdavimu. Nors jis naudojo įprastos technikos nuotrauką ir filmą, tačiau pajėgė priversti lankytoją pamąstyti ir pagalvoti.

Žmogaus tema tapyboje

Žmogui dailininkui Expo 67 parodoje buvo skirtas visas didžiulis pastatas — meno galerija. Dalyvaujančiųjų tautų dėka į šią parodą buvo suvežta įvairių kultūrų, laikų ir tautų meno kūriniai. Dauguma šių meno kūrinijų buvo matyti tiksliai meno vadovėliuose ir knygose, todėl šį kartą buvo labai įdomu visus juos išvysti "gyvus", savo pilname spalvotame grožyje ir didingume.

Ši meno paroda buvo suskirstyta į dešimtį skirtingų temų. Pirmoje temoje, pavadintoje "Žmogus", dailininkai atvaizduoja žmogų kaip herojų, atletą medžiotoją, tyrinėtoją, karalių. Kiniečiai dažniausiai žmogų piešia

Expo 67 — Montreal, 1967 Nuotr. Algimanto Kezio, S.J. (Iš parodos Čjurlionio galerijoje, Chicagoje)

kaip filosofą, užmiršusį visus žemiškuosius rūpesčius. Čia matėme Mezopotamijos princa, Egipto karalių, Japonijos imperatorių, Piombo nupieštą Kristupą Kolumbą, Rembrandto autoportretą, Petrovo susimąsčiusį Dostojevskį. Antroje temoje "Žmogus ir darbas" tapytojai dirbantį žmogų piešia su gilia užuojauta ir pagarba. Čia egiptietė mergaitė mala grūdus, Greniero vyras kerta medžius, Velazquez susiraukšlėjęs Sevilijos gyvotojas neša vandenį, Milto paveiksle trys moterys renka varpas. Trečioje temoje "Žmogus ir žaidimas" matome šimtą kiniečių žaidžiančių vaikų, Longhio koncertą, Binghamo darbininkus, lošiančius kortomis, Picasso akrobatą, žaidžiantį su sviediniu. Ketvirtoje temoje "Žmogus ir meilė" randame egiptiečių porą — vyrą su žmona, tiesiai stebinčius žiūrovus, 15-tojo šimtmečio Prancūzijos riteris atiduoda širdį savo damai, Van Dycko puozuojančios šeimos portretą, Jan Steeno linksmas vestuves, Blake paveiksle angelą Rafaelį, saugojantį Adomą ir Ievą. Temoje "Žmogus ir gamta" pasireiškia žmogaus santykis su gamta, kuri vaidina didelę rolę mūsų gyvenime. Tolinųjų Rytų peizažuose gamta yra atvaizduota nepaprastai plati ir erdvi, lyginant su žmogumi. Žmogus čia palieka toks mažas ir menkas prieš gamtos didybę. Vakaruose žmogus daugiau kovoja su gamtos stichijomis: audromis, griaustiniais, lietuvių, potvyniais, žvėrimis. Temoj "Miestietis žmogus" matome italų miestų "portretus" Canaletto (1697-1768) miestų vaizdus. Šis dailininkas, apkeliaujęs daug miestų, visus juos nupiešia iki smulkiausių detalių.

Labai įdomi tema buvo "Žmogus ir jo konfliktai", kurioje parodytas žmogaus konfliktas su pačiu savimi ir kitu. Rembrandto Šv. Petras išsižada Kristaus, Picasso moteris verkia, Max Ernsto kūrinys "Europa po lietaus" parodo Europos pokarinius griuvėsius, sudėgusius namus, išmėtytas maskes, kūnus, veidus, visą žiaurų karo chaosą. Temoje "Žmogus ir jo idealai" parodoma žmogaus troškimas pilnos harmonijos, taikos ir sielos ramybės. Šių idealų troškimą randame geriausiai išreikštą graikų skulptūroje: Afroditės ramiai liūdname veide atsispindi sielos ramybė. Paskutinėje temoje "Žmogus ir begalybė" įvairių kultūrų menininkai išreiškia savo religinius jausmus, piešdami religinio turinio kūrinius. Egipto mene karalius Akhenaten garbina saulę, Tailando stovintis Budha, Indijos Šiva, Viduramžių Madona su Kūdikiu, Pieta.

Išleistame parodos liuksusinio katalogo įvade Robert Elie teisingai rašo, kad meno istorija yra tęsiama ir nepetrakuiama, kad menininkas gali sukurti grožio ir džiaugsmo kūrinį iš nieko, nesvarbu ar tai būtų istorijos scena, elgetos galva, ar tik sukryžiuotos spalvų linijos. Žmogaus ir meno santykis nėra pasikeitęs nuo priešistorinių laikų, bet pats menininkas yra savo gyvenamų laikų liudytojas.

Žmogus dramaturgas

Žmogus dramaturgas pasireiškė įvairių trijų teatrų, Salia anglijos Old Vic (pavasarij matytas Chicagoje) ir Londono Valstybinio su garsiuoju aktorium Laurence Olivier, dar gastroliavo teatras iš Prancūzijos, Belgijos, Izraelio, Graikijos, Italijos ir Šveicarijos. Mums būnant Montrealyje, kaip tik dramos spektaklius davė Belgijos valstybinis teatras. Šis teatras, įsteigtas po II-jo pasaulinio karo, ne tik aptarnauja Belgijos miestus ir miestelius, bet vis kartas nuo karto išvažiuoja su gastrolemis ir į užsienį, susilaukdamas didelių pasisekimų. Ir mes, kaip žiūrovai, šio teatro pirmąją Kanados viešnagę priėmėme su didžiausiu entuzizmu ir susižavėjimu. Veikalas, kurį matėme, buvo Victor Hugo drama "Ruy Blas". Šios dramos intriga paimta iš 17-tojo šimtmečio Ispanijos karaliaus Karo-

lio II, jo žmonos karalienės Marijos ir tarno Ruy Blas gyvenimo. Koks nepaprastai stiprus Hugo eiliuotos dramos spektaklis, kad nė negalima išvaizduoti, jog kas galėtų geriau jį atlikti.

Žmogus muzikas

Žmogui muzikai akcentuoti šios parodos proga buvo suruotas operų, koncertų ir baletų festivalis. Į šį festivalį susirinko geriausias muzikinis jėgos: Milano, Vienos, Maskvos, Stokholmo, Hamburgo, Bayreutho operų grupės. Sunku buvo apsispręsti, kurią operą išsirinkti, bet, pamačius operų repertuarą ir spektaklių datas, labiausiai patiko Vienos valstybinė opera. Ši opera pirmą kartą buvo atidaryta 1869 m. Vadovaujant kompozitoriui Gustavui Mahlerui 1896-1907 m., Vienos opera iškilo į pirmąją operų valstybę Europoje. Per II-tąjį pasaulinį karą, 1945 m. Vienos operos rūmai buvo visiškai subombarduoti. Reikėjo dešimt metų, kol žmonių surinktomis aukomis ji vėl buvo atstatyta. Rusams pasitraukus iš Vienos, 1955 m. lapkričio 5 d., laisvės atgavimui atšvesti naujiej operos rūmai buvo atidaryti, pastatant Beethoveno "Fidelio". Gaudama pilną valstybės išlaikymą, Vienos opera veikia 10 mėnesių pačioje Vienoje, o vasarą du mėnesius džiugina publiką Salzburgo festivalyje. Pasirašius bendradarbiavimo sutartį su Milano La Scala, Vienos opera pasidarė viena iš geriausių operos grupių visame pasaulyje.

Operų, koncertų ir baletų spektakliai vyko Montreilio miesto centre, prieš penkerius metus pastatytame Place de Arts, kuris susideda iš trijų naujų salių. Kanados dirigento Wilfrido Pelletiero vardo 3000 vietų salėje vyko visi operų spektakliai.

Šiandien taip jau yra, kad deka greito, "džetinio" susisiekimo visų didžiųjų pasaulinių operų solistų sąrašuose randame tas pačias garsiausias pavardes. Todėl ir Vienos operos beveik visi solistai jau buvo girdėti arba Chicagos Lyric arba New Yorko Metropolitan operoje, kiti net abiejose.

Vokiškasis Vienos operos repertuaras

Vienos opera yra ypatingai išsivysčiusi vokiškojo repertuaro atlikime. Todėl dvi pirmos Montrealyje matytos operos buvo Vienos kompozitoriaus Mozarto (1756-1791) "Don Giovanni" ir "Figaro vestuvės". Kiek kart "Don Giovanni" teko matyt Chicagos lyric operoje, dažniausiai ji būdavo atliekama kaip "grand" operos spektaklis su turtingomis, didžiulėmis dekoracijomis. Vienos opera, naudodama mažas, paprastas dekoracijas, išgavo labai jaukų, šiltą, intymų įspūdį. Didžiausią pasisekimą turėjo ne bosas Cesare Siepi, dainavęs Don Giovanni, bet sopranas — jauna Gundula Janowitz, dainavusi Doną Anną. Su savo švarių, stiprių ir muzikaliu dainavimu ir dramatiška vaidyba ji tuojau patraukė visą klausytojų dėmesį. Antroji Mozarto opera "Figaro vestuvės" pasižymėjo nepaprastai gražiomis, sidabrinėmis baroko dekoracijomis ir kostiumais. Figaro rolę atliko vienas iš muzikaliausių, energiškausių ir įdomiausių baritonų Walteris Berry.

(Bus daugiau)

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos, biznio
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2238

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaras pirmadienio 7 val. vakaro.
7159 South Maplewood Avenue Chicago, Illinois 60629

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Telef. HEmlOCK 4-2413

LEO'S SINGLAIR SERVICE
5759 So. Western Ave.
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up, ir Motorų Remontas
Kampus 58th Street
Telefonas PHOENIX 8-9538

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoj \$3. už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalyv. Pasiteiraukite apie naujas
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

BANGA
TV, Radio, Stereo, Air-Conditioners
Pardavimas ir taisymas
2649 W. 63rd St. Telef. 434-0421
P. Rudėnas R. Šimulis

MARQUETTE PARK — AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJĖ

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarptautinių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokojo savo taupytojams: virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago. Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansininkai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte geriau gyventi. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apėję mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą Laimės šaltinį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200,000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veiktų duodamas organizacijų su-

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
12. U. S. Postal Stamp Machine
13. We sell Travelers Checks.
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

4³/₄%
METAMS

VISUOSE
TAUPYMO
SKYRIUOSE

Federalinės įstaigos visose taupymo sąskaitose apdraustos iki \$15,000.00

sirinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveiksiais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutapsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

ŽVELGIANT Į A. KEZIO PARODĄ

Sių metų Algimanto Kezio, SJ, parodoje, kuri vyksta iki sausio 4 d. Jaunimo centre, Chicagoje, kabo 118 šio išskirtinio mūsų fotografo geriausių darbų. Parodos atidaryme girdėjosi aiškių, kad nuotraukos jau matytos, senos. Vis dėlto parodoje yra maždaug 40 visai naujų fotografijų. Šių gera dalis (16 nuotraukų) yra praėjusios vasaros lobis iš "Expo '67". Pagaliau reikia atsiminti, kad ši paroda yra Alg. Kezio penkerių darbo metų apžvalginė.

Naujieji kūriniai ir toliau eina ta kryptimi, kuria A. Kezio menas taip sėkmingai žygiavo pastaraisiais metais. Kai kurie kritikai, pažvelgę į Alg. Kezio fotografijų turinį, spaudoje jau suspėjo jį "pakrikštyti" poetu. Aš su tuo nesutinku. Poetas savo kūryboje čiumpa už jausmo ar įspūdžio ir juos aprašo. Tačiau Kezio kūryboje emocija retai kada prasiveržia. Tie nepaprastai gražūs vaizdai, kurie pasirodo jo fotografijose, tos intriguojančios abstraktinės formos, su kuriomis jis taip mėgsta žaisti, tie akimirksniniai įvykiai, kuriuos jis taip patraukliai pagauna, yra šalti, be jokio subjektyvaus jausmo. Žiūrovas nejaucia jokio intymaus ryšio su fotografijos autorium dėl to, kad jos vaizdo objektyvumas neleidžia jam žinoti, ką pats Kezys galvojo ar jautė, tą ar kitą vaizdą fotografuodamas.

Tuo atveju fotografas Kezys yra ne poetas, o istorikas, kuris savo foto aparatu užrašo savo laikų pasaulio ypatybes. Jo paveiksluose atsispindi mūsų modernaus gyvenimo technologiškas, jo šaltas realizmas, kuris kartais virsta kažkokiu absurdišku surreizmu, ir žmogus jame pasimeta, nežinodamas, kas yra tikrovė, kas ne. Jei Kezio fotografijoms trūksta emocijos, tai, tur būt, dėl to, kad aplinkoje, kur jis fotografuoja tos emocijos trūksta. Mūsų pasaulis šiandien yra kompiuterio pasaulis — logiškas, efektyvus, bespalvis ir bejausmis.

Tvarkingai sudėtos geometri-

nės figūros ir aiškiai pabrėžtos linijos, dažnai artėjant prie abstraktiškumo, A. Kezio menui kaip tik būdingos. Šią teigimą gerai pailiustruoja šiandien čia atspausdintos jo fotografijos. Įdomus dalykas, kad tose dviejose nuotraukose, kur pasirodo žmonės, nuotraukų esminiais bruožais vis tiek lieka aplinkos abstraktiniai elementai; žmonės čia lyg atsitiktinai atsiradę fotografijoje. O šitai yra charakteringa daugumai Kezio kūrinių. Išskiriant jo ankstyvesnius bandymus, kai jaunas studentas - kunigas ypač mėgo fotografuoti vaikus, Kezio žmonės retai nuotraukoje vaidina svarbią rolę. Gana dažnai jie čia net patys tampa tik geometrinėmis figūromis — funkcionalinėmis dalimis bendro fotografijos vaizdo.

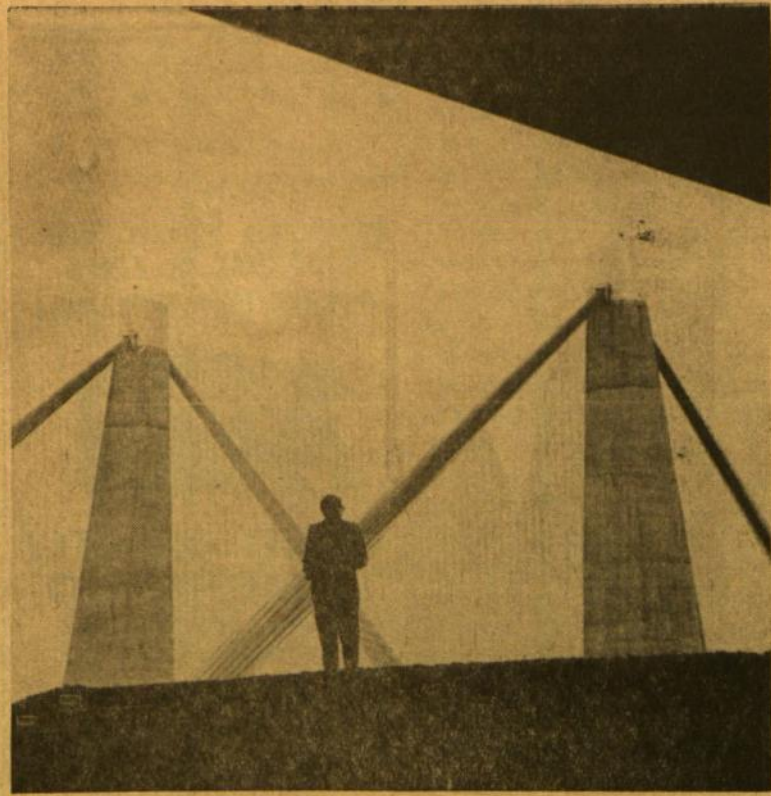
Giliau ginčytis apie Algimanto Kezio poetiškumą ar nepoetiškumą būtų gal ir beprasmiškas dalykas. Faktas lieka faktu — jis yra fotografas ir geras, kūrybingas fotografas. Todėl ir verta visiems atsilankyti į dabartinę jo parodą vien dėl to, kad dar kartą turime progos pamatyti "senąsias" fotografijas; naujosios yra "ekstra bonas".

Šarūnas Valiukėnas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **EGLUTĖ, 1967 m., gruodžio mėn. Nr. 10.** Vienintelis laisvajame pasauly lietuvių vaikų laikraštis. Spausdinamas keilomis spalvomis, gausiai iliustruotas. Redaguoja ir administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys. "Eglutės" metinė prenumerata \$4.00. Redakcijos ir administracijos reikalais rašyti: Eglutė, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Metams baigiantis, yra pats laikas tėvams užsakyti savo mažiesiems šį vaikų laikraštėlį.

• **GIMTOJI KALBA, 1967 m. liepos - rugsėjo mėn. Nr. 3 (37).** Bendrinės kalbos laikra-

Expo 67 — Montreal, 1967 Nuotr. Algimanto Kezio, S.J. (Iš parodos Ciurlonio galerijoje, Chicagoje)

tis, išeina 4 kartus per metus. Prenumerata \$2.00. Prenumeratos ir kitais administraciniais reikalais rašyti: Gimtoji Kalba, 6941 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629. Laikraštį leidžia JAV LB Kultūros fondas.

• **GAUDEAMUS, 1967 m. lapkričio mėn. Nr. 1.** Rotatorium spausdinamas, daugiau informacinis, Studentų ateitininkų sąjungos leidinys. Redaguo-

ja Irena Rušėnaitė ir Aldona Masilionytė. Adresas: Gaudeamus, 1059 West Loyola Ave., Chicago, Ill. 60626.

• **William R. Schmalstieg, Antanas Klimas, LITHUANIAN READER FOR SELF — INSTRUCTION.** Franciscan Fathers Press, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

• **ŽVAIGŽDĖ, 1967 m. lapkričio - gruodžio mėn. Nr. 6.**

Western Electric

Manufacturing & Supply Unit Of The Bell System

CAREER OPPORTUNITIES
EQUIPMENT INSTALLERS
COMMUNICATION

Installers of telephone central office equipment. On the job training, no experience necessary. High School graduates or equivalent. Must be able to pass physical examination.

Write or contact CLARK ROUGHT
1150 Griswold at State
Room 1300
Detroit, Michigan

An Equal Opportunity Employer

LIETUVIŠKA VALGYKLA. GRAŽIAUSIAS
LIETUVIŠKAS RESTORANAS, KURIAME
GAMINAMI LIETUVIŠKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00
valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Avenue — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

JAU DVYLIKA METŲ VEIKIA LIETUVIŲ
BERNIUKŲ MOKYKLA —

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA
Kennebunkporte, Maine,
SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba (po 4 val. savaitėje, 4 grupės).

Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo orientacija. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Atyginimas visiems prieinamas. Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Registruokite mokinius 1968-1969 m. Priimami mokiniai, baigę 8 skyrius.

Informacijų ir kitais reikalais rasykit:

Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

Lietuvių jėzuitų veiklos žiniaraštis. Leidžia tėvai jėzuitai, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$1. Redaktorius Alg. Kezys, S.J.

• **JAUNIMO ŽODIS, 1967 m. lapkričio mėn. Nr. 1.** Vokietijos lietuviškojo jaunimo laikraštis. Džiugu, kad lietuviškasis jaunimas tame ar kitame krašte sujuda taip, jog reikia net savojo vietinio laikraščio, ir įsteigiama jį išleisti. Pirmasis "Jaunimo Žodžio" numeris daro neblogą įspūdį. Jį leidžia VLB Jaunimo sekcija. Redaguoja: V. Bartusevičius, K. Brazaiteienė, V. Brazaitis ir K. Dikšaitis. Adresas: Jaunimo Žodis, 684 Lampertheim - Huettenfeld, Litauisches Gymnasium, W. Germany.

• **Lietuvių gydytojų BIULETENIS, 1967 m. spalio mėn. Nr. 4 (28).** Leidinys ir turinio ir estetinio puslapių planavimo prasme taip nepiktinai tvarkomas

Kuriam galui
mokėti daugiau?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$500 IKI \$1.000.

PLYMOUTH • VALIANT
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 Archer, VI 7-1515
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

ir spausdinamas spaustuvėje, dinį tiesiog pavadinti mūsų gykad jo leidėjai ir redaktoriai gydytojų žurnalų, parenkant jam lėty tikrai atsisakyti tokio kuk- ir kitą, ne vien tik biuletehinį laus BIULETENIO vardo, o lei- vardą.

SPARTA

parduoda. Telefunken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, ITC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių:

RASOMAS mašinėles lietuvių ir kt. kalbomis — **RADIO** - stereo, consoles, transist. ir kt. — **PATEFONAI** — **IREKORDAVIMO** aparatai — **SKAICIAVIMO** mašinos etc.

Katalogus ir informacijas gausite pranešę savo adresą SPARTA sav.: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11781. tel. (516) 757-0055 • Chicagoje informuoja A. Daugirdas GR 6-7399.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS TAIPGI ORG. VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

HIGH RATES

4.75%
per annum
on regular savings

5.25%
per annum
on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

Vedėjas — J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanūs valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GArden 4-5800

Jauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVEMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI
NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. popiet.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai
• Geras patarnavimas
• Puiki atmosfera

PIETŲ
\$1.65 IR \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad. ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto. Penktad. ir šeštadieniais iki 5 val. ryto.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas visuose taupymo skyriuose.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2272 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4.
Thursday 9 to 8, Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių linkime savo mieloms klientėms, draugams ir pažįstamiems.

Apolonija Jarošienė ir Lydija Kristina Jarošiūtė

ISLE OF BEAUTY COIFFURES

2442 West 71st St. Chicago, Ill. 60629

Tel. 778 - 0666

Kultūrinė Kronika

Teatro festivalis įvyksta Chicagoje ateinančiais metais per kalakutines (lapkričio 27—30 ir gruodžio 1 d.) Jaunimo centre. Anatolijaus Kairo išleista mintis surengti Teatro festivalį val 50 metų Nepriklausomybės minėjimui atžymėti, rado pritarimo LB centro valdyboje ir LB Tarybos suvažiavime Clevelande. Teatro festivalyje yra kviečiami dalyvauti visi JAV ir Kanados lietuvių teatrai. Ne visi JAV ir Kanados dramos sambūrių adresai yra LB Kultūros fondui žinomi, todėl sambūrių vadovai prašomi skubiai atsilipti, rašant žemiau duodamu adresu. Teatro festivalio rengėjas yra JAV LB Kultūros Fondas. Taip pat informaciją, sugestijų, sumanymų bei kitais reikalais prašome kreiptis į Kultūros Fondą šiuo adresu: A. Kairys, 2943 West 59th Str., Chicago, Ill. 60629. Šią žinią kiti laikraščiai maloniai prašomi perspausdinti.

LB Kultūros fondas

Dail. K. Žoromskio tapybos paroda "Phoenix Gallery" patalpoje New Yorke praėjo su ne mažu pasisekimu, geresnieji darbai parodo, daugiau negu pusę parodos paveikslų galerija pasiliko tolimesniam paravimui, jų kainas dar pakeldama. Į šią parodą dėmesį atkreipė ir amerikiečiai meno kritikai. Palankūs parodos vertinimai buvo atspausdinti: "New York Times" (kritikas John Kanady) gruodžio 2 d., "Art News" gruodžio mėn. numery, "Pictures on Exhibit" gruodžio mėn. numery.

Visą gruodžio mėnesį Huntington Hartford muziejuje (kuris kartais vadinamas ir The Gallery of Modern Art) Columbus Circle, New Yorke, vyksta galerijų surinktinė paroda. Paroda vadinasi "Dealers' Choice". Klekvienu galerija čia parinko tik vieno dailininko po vieną paveikslą. K. Žoromskį parodoje reprezentuoja minėta Phoenix galerija. Parodoje yra nemažas procentas pasaulyje žinomų galerijų ir vardu kaip Afro, Albers Karil Appel, Marc Chagall, Salvador Dali, Jean Dubuffet, Max Ernst, Kokoschka, W. de Kooning, Pierre Lesieur, Soyer, Thiebaud, Mark Tobey ir kt.

Maironio 105 gimimo metinių minėjimas — poezijos vakaras gruodžio 1 d. įvyko Vilniuje, Aktorių namuose. Minėjimą surengė LTSR teatro draugija. Šiame Maironio poezijos vakare aktorius Laimonas Noreika atliko visą programą, padėkiamodamas šiuos poeto eilėraščius: Lietuva brangi, Taip niekas tavęs nemylės, Mano gimtinė, Aš norėčiau prikelti, Trakų pilis, Oi neverk, matušėle, Nebeužtvenksi upės, Vakaras ant ežero Keturių Kantonų, Saulei leidžiantis, Nuo Birutės kalno, Užmigo žemė, Ar aš kaltas, Skurdžioj valandoj, Varpai, Išnyksiu kaip dūmas, Pasitikėjimas savimi, Jūrą ir Kastytis, Čičinskas, Šatrijos kalnas, Ant Punės kalno ties Nemunu, "Jaunoji Lietuva" (iš šeštosios pjesmės).

Laiške iš Lietuvos apie šį Maironio poezijos vakarą rašoma: "Žmonių susirinko tiek, kad salė netalpinė; koridoriai ir visi praėjimai buvo užpildyti žmonėmis. Buvo taip karšta, kad vienas žmogus net nualpo. Ašt langų ir palangių kabėjo bei sėdėjo visi (netgi ne visi) Maironio gerbėjai bei mylėtojai".

Ką išleis Nidos knygų klubas? Nidos spaustuvė šiuo metu baigia spausdinti prof. Viktoro Biržiškos atsiminimų iš kovų dėl Vilniaus "Neužgijusios žaizdos".

Taip pat jau beveik surinkta ir tuoj bus pradėta spausdinti "Ketvirtoji pradalgė".

Dabar jau pradėtos rinkti ir kitos dvi knygos: M. Vaitkaus tolimesniam atsiminimų tomas "Nepriklausomybės saulėj" ir A. Barono romanas "Pavasario lietus".

O tas knygų daugėjimas rodo, kad Nidos spaustuvės vėl atsigauna, stiprėja ir žada džiuginti skaitytojus.

Ir mes esam Europa. Edzar Schaper, gimęs 1908 m. Poznanėje, kadaise ilgą laiką gyveno Estijoje, bet, susikirtęs su bolševikais ir nacionalsocialistais, turėjo, kaip spaudos korespondentas, persikelti į Suomiją. Pokario metais jis apsigyveno Šveicarijoje. Jis čia nuolat kelia ypač Lietuvos katalikų sunkiai nešamą okupaciją. Nepamirštas yra jo suredaguotas atsiuokimas: "Vergesst uns nicht — auch vir sind Europa". (Nepamirškite mūsų — ir mes esame Europa.)

Tradicinės ir kasmetinės Baity draugijos dienos šiemet įvyko lapkričio pabaigoje Rytų akademijoje, Lueneburge, Vak. Vokietijoje. Aktualią pagrindinę studijų temą šiemet buvo Rytų-Vakarų turizmas ir kultūrinis vertybių pasikeitimas. Aptartas ir bendras planas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių 50 metų sukakties minėjimams. Šios studijų dienos ypač dėmesį patraukė Bonnos universiteto profesor, dr. kenono Ivinskio paskaita apie kai kuriuos vokiečių - lietuvių santykių aspektus. Paskaita užgriebe lemiamus šiu tautų santykių periodus ilgoje 700 metų istorijoje.

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • VIKING • PFAFF • SINGER (Šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos, ir visų kitų firmų). Taisome, parduodame ir nuomojame prietaisus kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dailis, pritaikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose. Parduodame ir taisome dulkų siurblius, įvairių gamybų B & B DISTRIBUTING CO. 1214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Vedėjas Arvydas M. Dikinis.

ST. ZABRODSKAS MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrupina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui. Visas darbas yra garantuotas ir apraustas. 2040 West 52nd Street, Chicago, Ill. 60609. Tel. PR 8-7887.

MOVING

perkrausto baldus iš ard ir toli. A. BENIULIS Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS 2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

NAUJI LEIDINIAI

Jurgis Jankus, PEILIO AŠMENIMIS. Trijų veiksmų drama. Knyga skiriama Lietuvos valstybės 50 metų atstatymo sukaikiams (1918—1968). Ilustravo P. Jurkus. Išleido "Darbininkas" 1967 m. Knyga 261 psl., kainą \$400, gaunama ir "Drauge".

Jurgis Jankus mūsų literatūroje yra labiausiai žinomas kaip romanistas ir novelistas. Tačiau bostoniškė L'etuvių Enciklopedija rašytojo aptarimą pradeda dvigubine sąvoka: "beletristas ir dramaturgas". Iš tikrųjų, dramatinio elemento yra gana apstu visuose beletristiniuose Jurgio Jankaus raštuose. O pagaliau ir šalia gyvojo teatro Jurgis Jankus savo gyvenime yra stovėjęs gana arti, tik vis kažkaip likimas jo dramaturginei veiklai ir jo dramaturginei kūrybai buvo nepalankus, vis užgriuvusių sąlygų buvo sukliudyta šio žanro rašytojo kūriniam realizuoti scenoje ir atkreipti į save dėmesį.

Tenka atsiminti, kad Jurgis Jankus 1943—44 metais dirbo Jaunajame dramos teatre, Kaune, kaip dramaturgas. Tuo laiku jis ir parašė dvi dramas ("Audrone" ir "Sūnų"), kurios tačiau, okupaciją įvykiams riedant, nespėjo scenos užkariauti, pasilikamos tik rankraštyje.

Tad po ilgesnio laikotarpio dabar autoriui parašius ir atskirai knyga "Darbininkui" išleisdamis stambia partizaninės temos dramą "Peilio ašmenimis", jaučiama stiprus susidomėjimas šia Jurgio Jankaus naujiena. Žinoma, pokario metų lietuvių partizanų veiklos tema mūsųose nėra pirmiena. Ją yra jau sėkmingai naudojęs Alg. Landsbergis.

užgriebe V. Alantas, A. Kairys. Nežiūrint to, desperatiškos partizaninės kovos tema, atrodo, mūsųose dar ilgai nepritruks įvairių jos vaizdavimo aspektų ir trauks savęs ne vien dabarties, bet ir ateities plunksna. Reikia džiaugtis, kad šįpuris Jurgio Jankaus talentas šiai temai savo duoklės nepariršo. Ir štai turime tampriai sukabintą ir jaudinančią dramą, kurios paslapčių čia trumpame sumiėjime atskleisti nenorime. Kad skaitytojas turėtų sau malonumą pats tai padaryti. Reikia tikėtis, kad 1968 jubiliejiniais laisvės laimėjimo metais ir mūsų teatriniai sambūriai šios naujos Jurgio Jankaus dramos neaplenks, o parodys ją scenoje.

LIETUVIŲ DIENOS, 1967 m. lapkričio mėn. Ilustruotas mėnesinis kultūros ir visuomeninio gyvenimo žurnalas, redaguojamas Bern. Brazdžionio, leidžiamas Ant. Skiriaus, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif.

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez. 3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

NUOLATINĖ SIUVIMO MOKYKLA

IRENA BERNOTAVICIENE.

Jai vadovauja prityrusi mokytoja-instruktorė

Išmokite naujo supaprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokites iš anksto, kad patektumėte į pirmesnį kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJA ARVYDĄ DIKINĮ — TEL. 927-0044-45

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Grilbauskas Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court CICERO, ILLINOIS 60650 Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

Brolių Sharkų Restoranai ir Cocktail Lounges —

SHARKO'S WEST, 6301 W. 63rd Street

Telef. — LUDlow 6-3636

SHARKO'S EAST, 7840 S. Western Ave.

Telef. — PROspect 6-6644

Vidaus vaizdas modernaus ir ištaigingo baro, SHARKO'S WEST

Abiejuose restoranuose puikios vėdinamos salės tinkamos vestuvėms ir kitokiems parengimams. Skanus valgis, vietos ir užsienio gėrimai.

Savininkai Jurgis ir Geraldas Šarkos

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisyimas, stabdžiai, motorai, tepimas ir snulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING BODY AND FENDER WORK PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629 Savininkas — MIKAS CESAS

KALEDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti, pasinaudami Baltic Stores patarnavimu ir pasiūsdami jiems dovanų siuntinėlį.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujama siuntinuką iš Baltic Stores kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį žemiau išvardinamomis kelis, kurie yra labai praktiški ir tén laukiami.

Moteriškas Kalėdinis 1967.

Itališkas nailoninis lietpaltis, 3 jardai vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 labai geros rūšies megstukas, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 komplektas vilnonių arba nailoninių apatinių rūbų, 1 p. odinių pirštinių, 1 vilnonė gelėta skarelė, vilnonė suknelė medžiaga, 1 dėžė šokolado.

\$75.00

Vyriškas Kalėdinis 1967

3 1/2 jardo puikios vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 itali kas nailoninis lietpaltis, 1 nailoniniai marškniai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 20 cigarečių, 3 jardai vilnonės aukštos rūšies paltu medžiagos.

\$75.00

Jungtinis šių abiejų siuntinių siuntinys kainuoja tik \$140.00

Maisto 1967.

3 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nesecafé, 1 sv. maišytų saldainių, 1 sv. razinų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų ir 1/4 sv. lauro lapų.

\$30.00

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška "vilnonė medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo

\$75.00

V-3 10 jardu kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų

\$55.00

Praktiški dalykai, kuriuos galima padėti betkur siuntinį. Itališki lietpalčiai, nailoniniai lietpalčiai \$11.00. Šveicariški 17 akmenų laikrodžiai \$27. Vilnonės skarelės \$4.00. Tigo grojimo plokštelės.

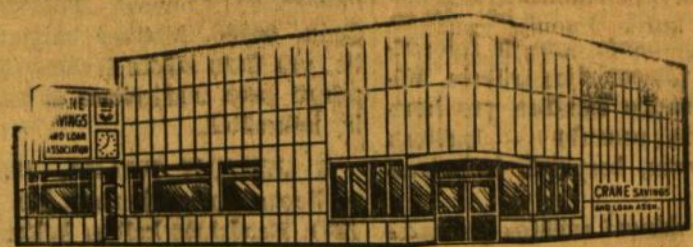
BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London E. 2, England

TELEF. — SNO 8734

Seniausio šioje srityje lietuviška firma. Garantuojame ir atstovaujame siuntinių pristatymas.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

4 3/4%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.

PINGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 3 v. v. ANTRAD. ir TREČIAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIDOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardu užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, ilko, nylon, taffeta, aksomo, ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams stumimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta. Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's alkštėje.

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

(Atkelta iš 6 psl.)

90029. Metams \$6.00.

Naujasis numeris pirmoj eilėj skirtas pagerbti poetą Joną Aistį, kurio atvaizdu papuoštas pirmas viršelio puslapis. Proga — Aisčio literatūrinės kūrybos 40 m. sukakties ir jo pakvietimas į literatūros vavara gruodžio 16 d. Los Angeles mieste. Šiame numeryje išspausdinti Aisčio mokslo draugės Gr. Krivickienės atsiminimai, Vaičiūliaičio studijos apie lietuvių tremties poeziją ištrauka, liečianti Aistį, gausus informacija B. Babrausko straipsnis apie jubiliją, paties Aisčio poezijos pavyzdžiai ir ištrauka iš jo knygos "Apie laiką ir žmones". Pr. Naujokaitis, aptardamas Aisčio vietą lietuvių poezijos istorijoje, pažymi: "J. Aistis priklauso klasišnei eilėraščių formos puoselėtojų. Jo žodis taiklus ir tikslus, atitinka išvaidinio gyvenimo, jausmo, išpūdžio, taiklus ir tikslus, atitinka išvaidin melodingas, besiliejęs lengvu ritmu ir darniais eilučių sąsambais".

Šiame žurnale gausu iliustracijų bei medžiagos ir kitomos kultūrinėmis temomis: Kultūros fondo veiklos aptarimas, aprašymas mokytojo garbei akademijos Detroite, monografijos apie dail. Augių recenzija, Slauto eilėraščių rinkinio apžvalga. "Liet. Dienos" neaplenkia nei visuomeninių temų. Šiuo kartu duoda informaciją apie ALR Katalikų federacijos tarybos suvažiavimą Chicagoje.

P. V. Raulinaičio įžanginis skirtas laisvės viltims ugdyti. Okupacinės Sovietų diktatūros adresu autoriui taria: "žmonija nesitenkins visiems laikams diktatūra, kuri, suprantama, nepajėgs žmonėms ir tautoms atimti šventą pasiryžimą gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu". Ir čia primena S. Seabury tvirtinimą apie nepatvarumą diktatūros, "kuri egzistuoja tikslu panaikinti teises ir laisves, kurias žmonija yra sau laimėjusi". (J. Daugl.)

THE MARIAN, December, 1967. Tėvų mairijonų anglų kalba leidžiamas religinės kultūros mėnesinis žurnalas, 4545 W 63 St., Chicago, Ill. 60629. Metams \$4.00.

Dailininkės A. Korsakaitės pieštu raudonos spalvos viršeliu, šis numeris gausesnis Kalėdų temomis: konvertitė belgų benediktinė Pax pseudonimu rašo apie Dievišką Kūdikį, laikraštinkas J. Barnett duoda straipsnį apie kalėdinius pašto ženklus, airis kapitonas P. O'Donnell, tarnaujantis J. T. daliniuose Izraelyje, rašo apie dabarties Betlejų, žurnalistas Vitale pasakoja apie Kalėdas, praleistas Arktikos speiguose, o spaudos bendradarbis L. Bell kalba apie pačių vaikų puošiamas eglutes.

Šis numeris savo turiniu daro tarptautinio išpūdžio, nes duodama straipsnių iš įvairių pasaulio kraštų gyvenimo. Kanadietė mokytoja Fl. Julien rašo apie ekumenines idėjas Kanadoje, Talkos korpuso narė Jūra Strimaitytė perteikia savo išpūdžius iš Turkijos, kun. A. Švedas aprašo raudonųjų Bolivijos sukilėlių vad. Ern. Guevaros paskutinės valandas, dr. A. Budreckis dėsto apie okupantų bolševikų priešpauą Lietuvoje, buvęs karys Alb. Hamburg informuoja apie krikščionybę Vietname, gi pats "Marian" redaktorius J. Prunskis savo interviu su Castro seserimi nušviečia padėtį Kuboje.

Iš mokslo populiarizacijos srities rašo dr. F. Andriūnas apie elektronikos ir atominės energijos erą: kokio pritaikymo tai randa praktiškame gyvenime. Praktiškaisiais klausimais — duodami dr. Simms sveikatos patarimai. Naujų knygų aptarimą duoda kun. J. Prunskis. Pabaigoje — religinio gyvenimo apžvalga.

Kazys Almenas, GYVENIMAS TAI KEKĖ VYSNIŲ. Novelės. Išleido Alg. Mackaus vardo knygų leidimo fondas 1967 m. Fondo adr.: Gintautas Vėžys, 6349 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Knygos tiražas 700 egz. Aplankas ir knygos meninė priežiūra Birutės Bulotaitės, Knyga kietai įrišta, 216 psl., kaina \$5.00.

Tai jau trečioji pastaruoju metu sėkmingai mūsų literatūron staigiai atėjusio ir pripažintą laimėjusio jauno rašytojo knyga. Stambus jo dviejų tomų romanas "Upė į rytus, upė į šiaurę" yra laimėjęs Lietuvių rašytojų draugijos premiją kaip geriausia 1964 metų knyga. 1965 metais K. Almeno antroji knyga, novelių rinkinys "Bėgiai", taipgi susilaukė gero kritikos įvertinimo.

išmet išleistoje knygoje "Gyvenimas tai kekė vyšnių" telpa 12 novelių. Bene visos jos jau buvo spausdintos įvairioje mūsų periodinėje spaudoje arba buvo paties autoriaus skaitytos čionykščiuos literatūros vakaruos. Iš to galima matyti, kad didelė dalis šios knygos puslapių yra pati ankstyvoji jauno rašytojo kūryba, juodu ant baltos susiklosčiusi dar prieš "Upių" romaną ir "Bėgius". Todėl ir debiutinio žalumo šiemet išleistose novelėse tai vienur, tai kitur jaučiama kur kas daugiau, negu "Bėgiuose". Autoriui temas renkantis iš įvairių "meilės trikampių", jaučiamas tam tikrais atžvilgiais mūsų neįprastas amerikietiškas laisvumas. Tačiau knygoje yra ne tik to studentiška jaunatviško siautulio, bet ir tragiškai sukreciančių, kone surrealistiška drebančių dalykų, kaip "ZPR-III"

Šis turiniu ir išvaizda gražiai tvarkomas jaunimo žurnalas visada savo puslapiuos talpina apščiai gyvasias šios dienos problemas liečiančios medžiagos. Jos kruopščiai sutelkta ir šiame numeryje, ar tai būtų Moksleivių ateitininkų sąjungos Centro valdybos žodis, ar Reorganizacinės Palangos konferencijos prisiminimas ir ryšium su tuo anuometinės ir dabartinės Palangos aprašymas, ar tai būtų kalba apie tautinę ištikimybę, ar apie dienas stovykloje, ar Kreivas šypsenas. Yra ir poezijos talentų, bet trūksta prozos plunksnų. Linkėtina redakcijai nepavargti ir sėkmingai judinti ir budinti lietuviškąją jaunimą.

SKAUTŲ AIDAS, 1967 m., Nr. 9. Lietuvių skautų ir skautėlių laikraštis. Redaguoja v. s. Antanas Saulaitis ir red. komisija. Adresas: Skautų Aidas, P. O. Box 222, Thomson, Conn. 06277. Metinė prenumerata \$4.

"Pasaulio užkariautojas". O "Geltonas biuikas" gaitė būti priskirtas prie pačių gerųjų K. Almeno kūrybos gabalų.

ATEITIS, 1967 m., Nr. 8. Lietuvių katalikiško jaunimo žurnalas. Redaguoja rytiniame JAV pakrasty sudaryta redakcinė komisija: Antanas Sabalis, Salvijina Gedvilaitė, Gintarė Ivaškienė, Vincė Juškaitė, Gabija Juozapavičiūtė ir Rima Salytė. Redakcijos adresas: Ateitis, 80-23 85th Drive, Woodhaven, N. Y. 11421. Administratorius: Kazys Vainius — Ateitis, 64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378. Metinė prenumerata JAV ir Kanadoje \$5.00, kitur — \$3.00. Susipažinimui prenumerata visur \$3.00. Garbės prenumerata — \$10.00.

Šis turiniu ir išvaizda gražiai tvarkomas jaunimo žurnalas visada savo puslapiuos talpina apščiai gyvasias šios dienos problemas liečiančios medžiagos. Jos kruopščiai sutelkta ir šiame numeryje, ar tai būtų Moksleivių ateitininkų sąjungos Centro valdybos žodis, ar Reorganizacinės Palangos konferencijos prisiminimas ir ryšium su tuo anuometinės ir dabartinės Palangos aprašymas, ar tai būtų kalba apie tautinę ištikimybę, ar apie dienas stovykloje, ar Kreivas šypsenas. Yra ir poezijos talentų, bet trūksta prozos plunksnų. Linkėtina redakcijai nepavargti ir sėkmingai judinti ir budinti lietuviškąją jaunimą.

SKAUTŲ AIDAS, 1967 m., Nr. 9. Lietuvių skautų ir skautėlių laikraštis. Redaguoja v. s. Antanas Saulaitis ir red. komisija. Adresas: Skautų Aidas, P. O. Box 222, Thomson, Conn. 06277. Metinė prenumerata \$4.

"Skautų Aidas" yra spausdinamas gerame popieriuje, gausiai iliustruotas skautiškos

veiklos nuotraukomis. Leidinys sudaro neatkistinai tvarkomo žurnalo išpūdį. Rašytinė medžiaga daugiausia liečia praktiškąją skautų veiklą. Tačiau netrūksta ir bendresnio pobūdžio dalykų, pvz. šį kartą kalbama apie Lietuvos kariuomenės šventę, dedama eilėraščių, rašoma apie lietuvių tautinę muziką.

LAISKAI LIETUVIAMS, 1967 m., Nr. 10. Užtenka tik žvilgtelti į vieną kitą šio žurnalo puslapį, kad tuoj pat suvoktum leidinio įvairumą, jo temų įdomumą ir pasirinktinai griebtum skaityti, kas arčiausia prie širdies. Va, ir šį kartą tik viena kita antraštė, ar skyrelio pradinė frazė, ties kuriomis sustojęs, neiškenti ir toliau puslapio nepasikaites: Neramu dėl kapinių, Olandų katekizmas, Komunizmo "laimėjimai", Bažnyčia: krizė ir ateitis, Naujas dailės postikis Lietuvoje, Kokie studentai? Meilė gyvenimo ir literatūros šviesoje, Mišrių vedybų klausimas, Augiaus monografija, Iškarpos iš Anapus, Režisieriaus idėjos...

PASAULIO LIETUVIS, 1967 m. lapkričio mėn. Nr. 31. Leidžia Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba. Gerame popieriuje, švartios spaudos, iliustruotas leidinys, apimantis viso pasaulio lietuvių bendruomeninę veiklą. Medžiaga įskyrus sukursta metodškai ir apgalvotai. Leidinys parankus ir būtinai kiekvienam, dvasioje dar gyvam lietuviui, kur jį's begyventu, nes toks atrinktas informacinis ir konspektinis žvilgs-

nis į visą lietuviškąją visuomenę, politinę ir kultūrinę veiklą net ir paprasčiausia orientacine prasme yra labai pravartus.

PROBLEMS OF COMMUNISM, September - October, 1967. Special Issue Nationalities and Nationalism in the USSR. Leidinys yra didelio formato, 140 psl. žurnalas, skirtas nagrinėti komunizmo problemoms. Metinė prenumerata \$2.50. Redaguoja Abraham B. Umberg. Redakcijos adresas: U. S. Information Agency, 1776 Pennsylvania Ave. N. W., Washington, D. C. 20547. Užsisakoma, rašant: Superintendent of Documents, U. S. Government Printing Office, Washington, D. C., 20402. Metinė prenumerata \$2.50. Pavienio numerio kaina 50 centų. Tai studijinis, rimto akademinio lygio žurnalas, kuriame ir baltiečių laisvės problemos nėra aplenkiamos. Sakysim, ir šiame numeryje talpinamas prof. Vytauto S. Vardžio išsamus 10 psl. straipsnis "The Baltic Peoples", kur iškeliamas šio Europos regiono savita istorinė raida, Baltijos tautų gravitacija į Vakarų Europą, jų nepriklausomybės periodas, plačiau apsisojama prie šių kraštų dabartinės sovietizacijos, prie šių Baltijos tautų fizinio ir dvasinio naikimo. Žurnalas knygų recenzijų skyriuje Stanley W. Page taipgi palankiai aptaria talka parašytą, Vytauto S. Vardžio redaguotą knygą, išleistą Praeger leidyklos "Lithuania Under the Soviets".

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU
RADIJU • STEREO • ORO VESINUVU • TAISYMAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

DRAUGAS, šeštadienis, 1967 m. gruodžio 23 d. 7

METROPOLIS-RESTORANAS
6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009
Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotakoje galėsite praleisti laiką, skaniai pavaiesti ir atsigalvinti.
Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlamos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlamos. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 • 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2198 • 6
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYGIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2433 West 63rd Street, Chicago
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

DIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausine Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — GEdarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai:
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2222
JURGIS F. RUDMIN
5319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
446 SO 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1005
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sufkus
7909 STATE RD. OAKLAWN ILL. Tel. 636 2320

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Everyone's Talking About

5 1/4%
per annum on
6 Mo. SAVINGS CERTIFICATES

at

STANDARD FEDERAL

Neighbor is telling neighbor... and friend is telling friend. The big news is Standard Federal's 5 1/4% Six Month Savings Certificates. It's the highest rate allowed by Federal regulation. Issued in minimum amounts of \$10,000, or higher in multiples of \$1,000.

Founded 1909

ASSETS OVER \$124,000,000.00
Standard Federal is exceptionally strong financially — because of steady growth, conservative lending policies, and reserves more than two times legal requirements. The result is increased safety for your savings year after year.
Stronger in Reserves—Safer for Savers

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone W 7-1261

HOURS
Mon., Thurs. 9-8
Tues., Fri. 9-4
Sat. 9-12 / Wed. Closed

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

Visada norėjau išmokti priimti Dievo valią. Žinojau, kad negana sutikti su ja, kad reikia jos norėti. Reikia norėti, kad įvyktų Dievo valia, nes rezignacija, nusilenkimas, sutikimas tėra vergiškumo žymė. Sutinki, nes kito kelio nėra, priimi, nes, jei jos nepriimsi noriai, ją neši prievarta, maištaudamas, bet neši...

Šį kartą išėjo taip, kad Kūčių dieną liga mane paguldė lovon. Ir koks buvo graudumas, kad net džiovintų grybų prancūziškos tešlos ausytės, kurias cepiau pirmą kartą gyvenime ir kurios neįtikėtina gerai pavyko, negalėjau nuryti... Net, kad grybai buvo ir iš Lietuvos... Plotkelė, gauta laiške iš Kauno, iš mano sesers, buvo mano visos Kūčios. Kai visi šeimos nariai džiaugėsi, pasikeisdami dovanomis, aš, padėjusi galvą lovos kamputyje, galvojau: kokia didelė dovana poilsis. Gulėjau, kaip pagalys, be jokio sąžinės graužimo per visą pirmąją ir antrąją Kalėdų dieną. Vos galėjau nuryti vaistus ir skysčio būtina kiekį. Namiškiai lankė gimines, pažįstamus, draugus. Žinojau, kaip kiekvienuose namuose buvo pilna žmonių, žodžių ir kalbėjimo. Mano kambaryje buvo šilta, ramu ir gera. Pajutau, kad turiu laiko galvoti. Net nusišypsojau. Turiu laiko... Sveika jo nebūčiau turėjusi. Būčiau ištirpusi klegėjime,

kalbose ir mandagumo frazėse.

Atsiminiau kalėdinius sveikinimus. Jų dalį buvau jau peržiūrėjusi, bet dviejų dienų nešulys dar buvo neatidarytas. Skubiai įžiebiau lempą, užsimečiau šiltesnį rūbą ir atsinešiau visą visą glėbį į savo kamputį. Jų daug. Iš toli ir arti. Nuo labai artimų draugų ir tolimesnių pažįstamų, bendradarbių. Nuo tų, kuriems ką gero gyvenimo kely buvau padariusi ar pati jų gerumu ir paslaugomis pasinaudojus. Nuo tų, su kuriais kartu gyvenome, mokėmės, keliavome ar dirbome. Visi jie artėjo į mane, šiltai tiesdami savo ranką pasveikinimui ar broliškai apglėbdami kalėdiniais linkėjimais. Ir su kiekvienu aš turėjau laiko intymiai ir ramiai pasikalbėti. Kiti išskubėdavo greičiau. Daugumą palydėdavau ligi jų namų slenksčio, o kartais įeidavau ir į jų jaukius namus sušilti... Per ilgai negalėjau užgauti, nes rankos, atidariusios naują voką, tiesė naują pasveikinimą, rūpestingai parinktą, su nuosirdžiais prierašais ir plotkelės gabalėliais.

Niekur neskubėjau. Buvau dėkinga Dievui, kad sirgau, kad turėjau laiko. Supratau, kad ir maža popierinė skiautėlė gali atnešti džiaugsmo, nes žinai, kad ir minutėi tave kažkas prisiminė...

Danutė Augienė

LIETUVIŠKI SŪRIAI

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Nuo seniausių laikų Lietuvoje yra paplitę balti arba ūkiški sūriai. Juos dažniausiai gamindavo iš nugriebto pieno. Tačiau, jei norėdavo, kad sūris būtų saldesnis ir netrupėtų, tada rūgus pieną maišydavo su saldžiu arba net grietinės pridėdavo. Tokį mišinį paprastai kaitindavo, kol pasidarydavo varškė ir atsiskirdavo išrūgos. Varškę su išrūgom supildavo į specialiai išdrobės pasiūtą maišelį, kad išrūgos nubėgtų. Į šią varškę paprastai būdavo dedami prieskoniniai: kmynai, peletrūnai ir kiti. Sūrį prislėgdavo. Po kiek laiko, išėmus iš sūrimaišelio, pabarstydavo druska. Tokius sūrius kiti panokindavo, padžiovindavo. Sausi ir kieti sūriai buvo duodami prie alaus. Taipgi juos tarkuodavo ant skrylių. Aišku, svečias visuomet buvo vaišinamas sūriu. Sūris buvo toks populiarus Lietuvoje, jog net mūsų liaudies dainose jis minimas.

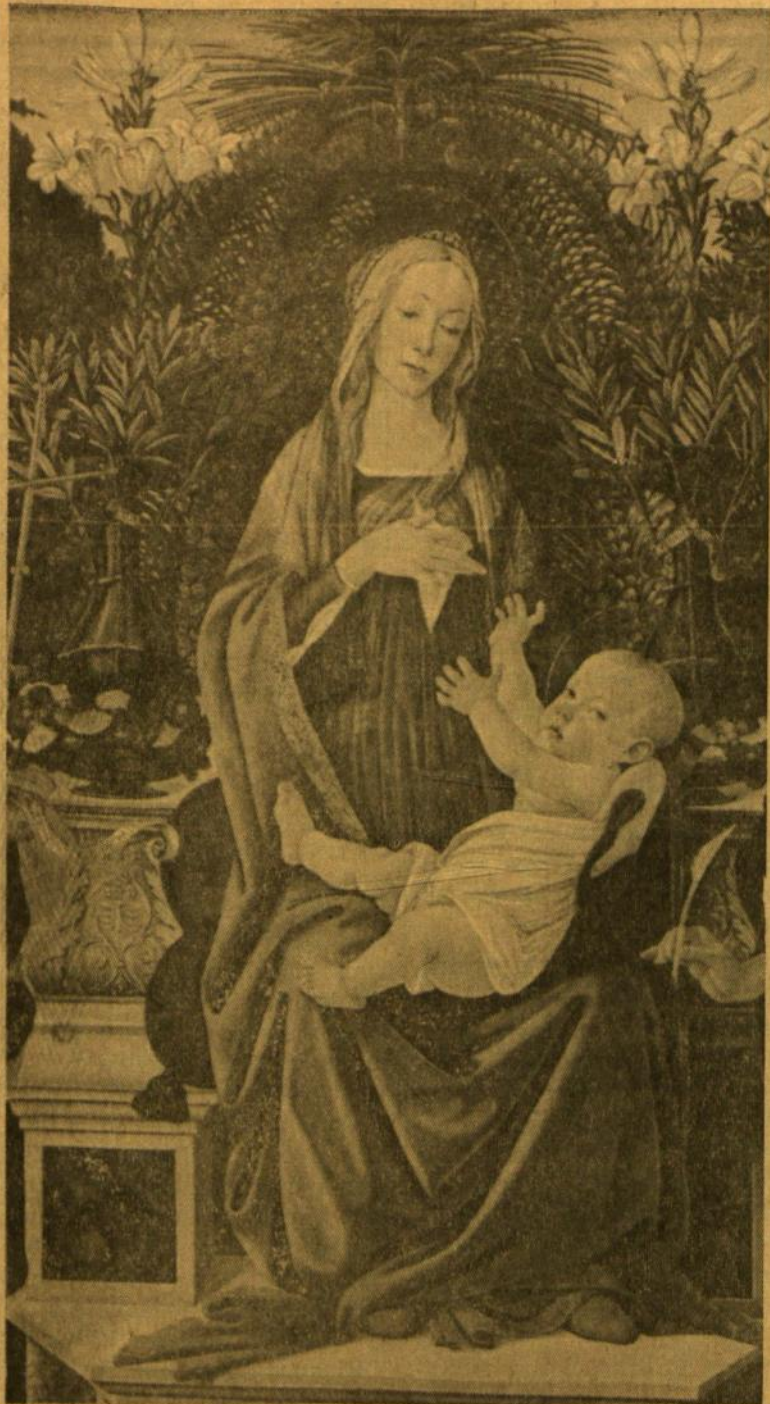
Sūrio pagaminimas

2 dėžutės sausos varškės sumaišyti su viena dėžute varškės su grietine. Šias tris varškės dėžutes gerai išmaišyti inde. Druskos ir kmynų dėti pagal skonį. Viską išmaišius, sudėti į sūrimaišėlį ir paslėgti. Bent keletas valandas laikyti paslėgtą. Toks sūris tinka pusryčiams ar vakarienei su juoda ar balta duona bei medumi.

Eleonora Kijauskaitė (žiūr. straipsnį "Lietuvaitė tarptautinių vestuvių parade Arizonoje").

Nors mūsų kraštas ir nedidelis, tačiau įvairiose vietose gamindavo skirtingus sūrius. Kad ir toks suvalkietiškas sūris. Jis, aišku, skyrėsi nuo žemaitiško. Baltų sūrių turime ir šiame krašte. Žinoma, juos daugiausia ir naudoja rytų Europos ateiviai. Tačiau, turėdamas daug baltimų sūris, ir kaip maistas nepaprastai vertingas, jis rekomenduotinas visiems. Tai sveikas ir mūsų organizmui naudingas maistas. Nors baltų sūrių čia ir galime pirkti, tačiau galime ir patys mėginti jo pasigaminti. Gal tada kiekviena šeimininkė pasigamins jį pagal savo skonį su vienokiais ar kitokiais prieskoniais. Varškės yra parduotuvėse pakankamai.

Sandro Botticelli (italas, 1445 - 1510) Madona su Kūdikiu (detalė)

PASAKOS IR DOVANOS VAIKYSTEJE

N. BUTKIENĖ, Reading, Pa.

Yra vaikų, kurie jau 5—6 metų amžiaus pasidaro tiek "protingi", kad netiki daugiau Kalėdų pasakomis. Taip vienas berniukas, kurio motina siūlė krautuvėje priėti prie Kalėdų senelio ir pasakyti, ką jis pagėdauja gauti šventėms, ne tik atsisakė priėti, bet išdidžiai išjuokė motiną, sakydamas:

— Nereikia man šiemet jokios eglutės ir nenoriu daugiau matyti tėvelio, kuris, apsilikęs kaip Kalėdų senelis, atneša man dovanų ir mano, kad aš jo nepažįnsiu. Tu pati, o ne Kalėdų senelis, man pirkinėjai dovanas. Tai ir dabar gali nupirkti be Kalėdų senelio tarpininkavimo.

— Jei tu pasidarei toks protingas, tai aš su pirkiniais neskubėsiu, — atsakė jam motina. — Tikrai daug geriau pirk-

ti po Kalėdų, nes tada viskas pigiau.

Atėjo Kūčių vakaras, kuris pirmą sykį toje šeimoje niekuo nesiskyrė nuo paprasto vakaro. Vaikas nepastebėjo jokių šventadieniškų pyragaičių, kurių kitais metais buvo pilnas stalas. Nebuvo ir eglutės, tai nereikėjo jam po vakarienės bėgti pasišiūrėti, kokios dovanos yra padėtos po eglute. Berniukui pasidarė nesmagu, jam buvo gaila prarasto malonumo. Bet jo puikybė neleido jam to prisipažinti, kai motina pasielgė pagal jo paties pageidavimus. Jis liūdnai pasuko į savo kambarį miegoti. Vėliau slaptai užsuko į tamsų kambarį, kuriame praeitais metais stovėjo eglutė, papuošta ir apšviesta.

Kai jis taip stovėjo nusiminęs tamsiame kambaryje, staiga apsišvietė kampe papuošta eglutė, tokia pat, kaip praeitais metais, o greta jos fotely vėl sėdėjo tas pats Kalėdų senelis ir jam meiliai šypsojosi ir draugiškai pamojo jam ranka. Berniukas pagalvojo, kad gal čia tik sapnas. Jis patrynė rankutėmis akis. Tuo metu Kalėdų senelis išnyko, palikdamas dovanų po eglute. Berniukas nedrąsiai priėjo prie "stebuklingo" kampo. Tuo tarpu atėjo jo tėvai ir pasveikino jį su Kalėdų šventėmis. Ir tos Kalėdos užsiliko berniukui brangiausiu prisiminimu iš jo vaikystės, nes tokių laimingų Kalėdų, kaip tais metais, jis savo gyvenime neturėjo.

Iš tiesų, vaikai trokšta iliuzijų. Jiems pasakos ir šventės su tradicijomis ir religiniais per gyvenimais reikalingi, kaip žuvis vanduo.

Vaikų dosnumas

Ar mėgsta vaikai patys dovanoti? Atsakymas priklauso nuo jų tėvų ir auklėjimo. Nereikia užmiršti, kad vaikai iš prigimties yra gobšūs. Ir jei iš karto keli vaikai gauna dovanų, tai kiekvienas jų puola pirma žiūrėti kitų dovanas, ar tos dovanos

PO VIDURŽEMIO IR JUODĄJĄ JŪRĄ

Jeigu kas nori tikrų atostogų, turi laiko ir daug pinigų, tai nieko geresnio negalima išgauti, kaip laivo kelionė po sveltimas šalis.

Išplaukiam anglų linijos liuksusiniu laivu Corona 49 dienų kelionei po Viduržemio ir Juodąją jūras. Laivas — lyg didžiulis plaukiojantis viešbutis, su plaukymo baseinu, teatro sale, knygynu, balių sale ir krautuvėmis, nekalbant apie sporto, masažo ir kitokių įrengimus. Tą laivą aptarnauja beveik tris kart daugiau tarnautojų, negu yra keleivių. Užtai negalėtum sugalvoti noro, kuris nebūtų patenkintas. Kartais pagalvoji, kad tarnautojai, tur būt, skaito keleivių mintis.

Per šešias dienas perplaukėm Atlantą. Kad keleiviai nenuobodžiautų, ruošiami koncertai, baliai ir įvairios pramogos, kai laivas plaukia vandenynu.

Madeiroje

Pirmasis mūsų sustojimas Madeiroje. Taj portugalams priklausanči atvirutės grožio sala. Kadangi neturi gerų maudymosi pakarnčių, tai dar nėra turistų sugadinta. Čia dar gali matyti pakarnčių, tai dar nėra turistuose ir šiuvinėjančias. Iš tos salos ateina Amerikon gražiausiai išsiuvinėtos staltiesės, palaidinukės (bliuskelės), suknelės ir kit. O kas nežino Madeiros vyno? Žmonės labai darbštūs ir malonūs. Pasižiūrėjus nuo kalnų, matyti, kaip kiekviena prieinama žemės pėda yra apšėta ir apsuota. Kiekvieno ūkininko pasididžiavimas yra turėti keletą karvių. Visur matyti atskiri kiekvienai karvei lyg maži nameliai, kur jos ativeda ir nugaišta, praleidžios visą savo gyvenimą uždarytos tame tvartelyje. Karvės brangios, ir ūkininkas nerizikuotų leisti jai nusiristi nuo kalno.

ALDONA VADOPALIENE

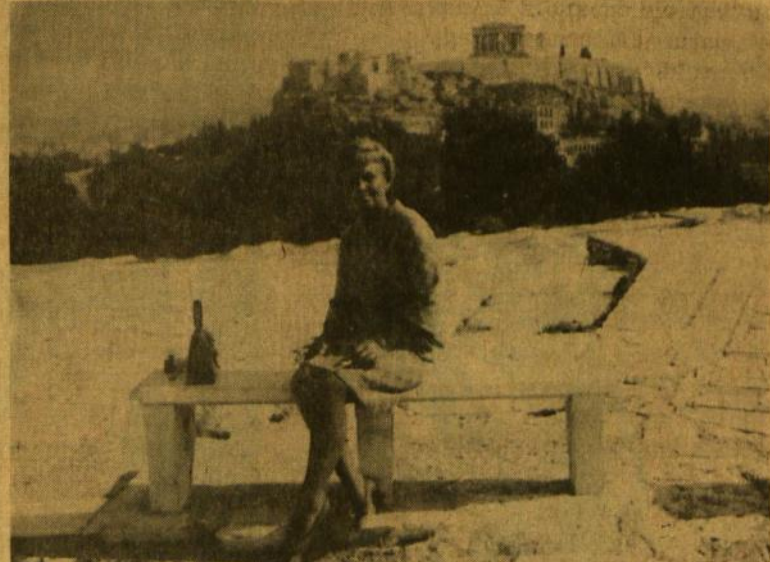
Maroke

Casablanca ir Tngier — du didžiausi miestai, pilni nepaprastų kontrastų. Dalis miestų — europietiška moderniški, pilni baltų vilų, puikiausių viešbutių pagal Atlantą, šaunių krautuvių. Senosios dalys čia pat, pilnos arabiškų turgaviečių, ankštų landynių ir paslapėčių. Išvažiavus traukiniu apie 150—200 mylių nuo didžiųjų miestų, atsiduri visiška afrikiniame — arabiškame krašte, su gyvačių vilhotojais, turgais, kupiniais "skrandančių kilimų", vario dirbinių. Visos moterys dar užsidenę susios veidus, tik juodomis akimis sekioja praeivi. Norint ką nusipirkti, turi derėtis, kol pažalioji, niekad nežinodama, ar nusiderėjai užtenkamai, ar buvai apgauta.

Graikijoje — Atėnuose

Atėnai, tai vienintelė vieta, kurią išsirinkau sugrįžti ir pagyventi. Kelių dienų čia neužtenka. Ką gali pasakyti apie Akropolį, apie teatrų ir muziejų, buvusios graikų garbės ir senovės? Ar gali atpasakoti tą galingą įspūdį jų vadinamo "Balso ir šviesų" spektaklio. Kai nakties metu sėdi Akropolyje papėdėje, o gerų artistų balsai sterfoniniu būdu šneka į tave iš visų Atėnų kalnų, o šviesos žaidžia virš Parthenono, tada lyg matai dievus, besitariančius su karaliais ar puotaujančius didžiosiose salėse.

Kiekvienas kelias iš Atėnų veda į kitą istorinę vietą ir naujas iškasenas. Reikia paminėti, kad beveik visus didesnio masto atkasimo darbus čia vykdo Amerikos Archeologijos mokykla. Pravažiuojant mačiau su stabdyto greitkelio statybą, nes buvo atkastas visas mažas kai-

Aldona Vadopalienė Atėnuose

nebus didesnis ar gražesnis už jo paties gaunamas. Ir dažnai vaikams atrodo, kad jie yra nuskrįauti.

Tuo laiku labai patartina suaugusiems, dalyvaujantiems prie dovanų skirstymo, garsiai pasidalinti mintimis, kad kiekvienas vaikas gauna kaip tik jam tinkamą dovaną. Ir jei tas dovanas kas sukeistų, tai jos nustotų savo vertės ir gražumo. Vaikai, "netyčia" išgirdę tokią suaugusių "slaptą" nuomonę, džiaugsis savo dovanomis.

Dr. Benjamin Stock rašė "Red Book", kad vaikai neturėtų dalyvauti dovanų pirkime nei sau patiems, nei kitiems vaikams. Jie turėtų tikėti į Kalėdų senelį ir džiaugtis, kad tas atspėjo jų norus ir išpildė jų troškimus. Daktaro nuomone, vaikus reikia auklėti religinėje dvasioje, pratinti juos džiaugtis šventėmis, jų tradicijomis, papuošta eglute ir per Kalėdų senelį gautomis dovanomis. Vaikus reikia pratinti paruošti dovanas kitiems, ypač savo seneliams, jei jie tokius dar turi. Yra vaikų, kurie su didžiausiu entuziazmu padaro patys dovanėles. Kartais jie čia peržengia visokias ribas, bet jie nebūtų vaikai, jei nedarytų klaidų.

Lietuvaitė tarptautinių vestuvių rūbų parade Arizonoje

The Arizona Republic laikraštis (l. 18 d.) įdėjo penkių tautų (iš 40 kraštų dalyvavusių) atstovės, devynias savo krašto tautinį rūbą, su aprašymais. Lietuvaitės atstovavo Eleonora Kijauskaitė, ilgą laiką gyvenusi su tėvais Chicagoje, o dabar persikėlusį į Phoenix, Ariz.

Wagnerio ir Mendelssohno melodijos, gėlės, žvakių šviesos ir ilga balta suknelė amerikiečiams primena tuojaus vestuves. Ne visuose kraštuose yra tas pats. Pvz. Kinijoje dėvi raudoną rūbą, nes raudona reiškia laime.

40 atskirų tautų parodė amerikiečiams Arizonoje savo krašto rūbus bei papročius lapkričio 19 d.

Tarp rausvo šilko suknelė devynios Kinijos atstovės, čekių tautinio drabužio, linksmų spalvų Korėjos, Philipinų atstovės, Eleonora Kijauskaitė (draugams ir pažįstamiems žinoma Noros vardu) dėvėjo gražią vi-

melis. O kadangi graikai brangina savo senovę ir vis daugiau jos pėdsakų nori atrasti, tai kelio inžinieriai turės daug vargo, nes reikės pasukti moderniška kelią kita kryptimi.

Graikai labai malonūs žmonės ir, nenorėdami drumsti turistams nuotakos, apie savo politinius vargus nekalba.

Sovietų Odesoje

Nemaniau, kad dar teks kada čia atsidurti. Tai didžiausias uostas ir kurortas Juodojoje jūroje. Priimti buvom labai malonai. Nuotaka buvo, lyg atėjus į svečius, ką šeimininkas nori parodyti — parodo; pavaišino puikiai geriausiame miestelio restorane su senu kristalu ir porcelanu, juoda ikra, laiša, vodka, o puikus orkestras grojo "Hello Dolly". Visi buvom patenkinti. Pabaigai davė tautinių ansamblių dainų ir šokių koncertą.

Rumunijoje ir Bulgarijoje

Nuo Odesos pradėjome grįžti atgal. Juodoji jūra — rami ir tamsiai mėlyna. Sustojam Rumunijoje, kur priėmimas panašus, kaip Odesoje. Čia, kaip ir ten, viskas valdžios kontroliuojama. Mūsų ekskursijos valdžios palydovė nuveda į valdžios kontroliuojamą krautuvę. Apvažiuoja Constantą — tai kurortinis miestas su puikiu pajūriu; pristatyta puikių viešbutių, vilų. Klimatas, matyt, yra puikus sergantiesiems džiova, užtai pilna visur TB sanatorijų, pasislėpusių pušynėliuose. Be jūros, jie turi mažų ežerėlių, kurie žinomi gydymosi reikšmės purvu. Bet vasaros metu čia neįmanoma gauti kambaryų. Šiuo metu čia šilta ruduo, vasaros sezonas pasibaigęs, tik sanatorijų pacientai pasilikę.

Panašus priėmimas ir Bulgarijoje. Apvežioja apylinkes, o tada priešpiečiai, kur stalai apkrauti valgiais, o slyvinė gaivina visų nuotalką; puikus orkestras groja populiarią amerikonišką muziką. Jautiesi maloniai apsvaigęs ir tada tau visai nesvarbu nei ko klausyti, nei ką pamatyti.

Toliau plaukiam į Istanbulą, į Turkiją.

(Bus daugiau)

Džiaugsmas prie žmogaus tik laikinai nutupia.

Marlowe

Ne visada ten džiaugsmas, kur durys dažytos.

Bulgarij